

Brüssel, 5.9.2023
COM(2023) 516 final

2023/0315 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV

Euroopa piiriüleste ühingute kohta

(EMPs kohaldatav tekst)

{SEC(2023) 306 final} - {SWD(2023) 292 final} - {SWD(2023) 293 final} -
{SWD(2023) 294 final}

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

• Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

Ettepanek tuleneb Euroopa Parlamendi 17. veebruari 2022. aasta resolutsioonist, mille eesmärk on edendada ELis ühinguid ja muid mittetulundusorganisatsioone siseturu väljakujundamisel, kaitsta nende põhiõigusi ja arendada ELi demokraatlikku ruumi. Täpsemalt paluti resolutsioonis komisjonil esitada Euroopa Liidu toimimise lepingu (edaspidi „ELi toimimise leping“) artikli 225 alusel kaks uut seadusandlikku ettepanekut: määrus (ELi toimimise lepingu artikli 352 alusel), millega luuakse „Euroopa mittetulundusühingu“ õiguslik vorm, ja direktiiv, millega ühtlustatakse mittetulundusühingute ühised miinimumnõuded (ELi toimimise lepingu artikli 114 alusel). Euroopa Komisjon vastas Euroopa Parlamendi üleskutsule positiivselt, nõustudes vajadusega luua soodne keskkond mittetulundussektorile, kus ühingud on kõige levinum õiguslik vorm.

Ettepanekuga püütakse parandada mittetulundusühingute siseturu toimimist ja kehtestatakse selleks meetmed, millega kooskõlastatakse Euroopa piiriüleste ühingute loomise ja tegevuse tingimused, et hõlbustada siseturul tegutsevate mittetulundusühingute liikumisvabaduse tulemuslikku kasutamist.

Mittetulundusühingud on Euroopa Liidu mittetulundusorganisatsioonide hulgas valdav õiguslik vorm: nende hinnanguline arv ELi liikmesriikides on 3,8 miljonit. Ka sotsiaalmajanduse nelja traditsioonilise õigusliku vormi seas on kõige rohkem mittetulundusühinguid¹. Neist 310 000 mittetulundusühingut on aktiivsed rohkem kui ühes liikmesriigis, samas kui veel 185 000 võiksid teoreetiliselt tegeleda piiriülese tegevusega, kui tõkked kõrvaldataks. Mittetulundusühingud on organisatsioonid, mis juhivad sotsiaalmajanduse peamistest põhimõtetest: inimeste ning sotsiaalse ja keskkonnakasu seadmine kasumist tähtsamale kohale, suurema osa oma kasumist või ülejäägist reinvesteeringisse tegevusse, mis on liikmete/kasutajate („kollektiivsed huvid“) või kogu ühiskonna huvides („ühishuvid“) ning demokraatlik või kaasav juhtimine.

Mittetulundusühingud tegutsevad sellistes ühiskondliku mõjuga sektorites nagu tervishoid, sotsiaalteenused, sotsiaalne kaasatus, kultuur, sport, teadus- ja arendustegevus, haridus ja koolitus ning annavad 2,9 % ELi SKPst. Liikmesusel põhineva struktuuri kaudu on neil otsene võimendav mõju ka kodanikele, kes on nende liikmed, rahastajad või tegevusest kasu saajad. Kui mittetulundusühingud küsivad oma tegevuse eest tasu, on tegemist teenusega ELi toimimise lepingu artikli 57 tähenduses.

Mittetulundusühingutel on positiivne mõju sotsiaalse õigluse ja heaolu tagamisele ELi kodanike jaoks ning oluline roll majanduskasvu suurendamises siseturul. Nende sotsiaalmajanduslikku potentsiaali ei ole siiski täielikult ära kasutatud. Siseturu kogu potentsiaali saab rakendada ainult siis, kui kõigil osalejatel on sellega ettenähtud õigused. Selleks vajavad mittetulundusühingud prognoositavat õigusraamistikku, mis võimaldab neil tegutseda sujuvalt, sealhulgas juhul, kui nad tegutsevad siseturul piiriülesest.

Praegu reguleeritakse mittetulundusühinguid ja nende tegevust 24 liikmesriigis² spetsiaalsete õigusaktidega erinevalt, mis tekitab õiguslikku ebakindlust ning toob kaasa erinevaid

---

¹ Teised sotsiaalmajanduses tegutsevad juriidilised isikud on ühistud, vastastikuse abi ühingud (vastastikused seltsid) ja sihtasutused.

² Iirimaal, Taanis ja Rootsis reguleerivad ühinguid doktriini ja kohtupraktika kaudu välja töötatud põhimõtted.

haldusmenetlusi ja -nõudeid. Asutamist, liikmesust ja juhtimist käsitlevate normidega kehtestatakse erinevad nõuded. Näiteks on mittetulundusühingu moodustamiseks sõltuvalt liikmesriigist vaja 3–20 füüsilist või juriidilist isikut. Mittetulundusühingu liikmeks saamise või selles täidesaatva rolli täitmise suhtes kehtivad erinevad nõuded, mis on mõnel juhul seotud kodakondsuse või seadusliku riigis elamisega. Kuigi kõigil mittetulundusühingutel on täitevorgan ja otsuseid tegev organ, on nende juhtimist käsitlevad reeglid liikmesriigiti erinevad. Lisaks kehtivad erinevad reeglid mittetulundusühingute juriidilise isiku staatuse omandamise suhtes: mõned liikmesriigid annavad juriidilise isiku staatuse, kui ühing registreeritakse, teised siis, kui riigi ametiasutused ühingu tunnustavad või kui ühing lihtsalt asutatakse. Erinevad on ka majandustegevuse võimalused. Lisaks ei tunnusta valdav enamik liikmesriike teistest liikmesriikidest pärit ühingu, mis soovivad tegeleda piiriülese tegevusega. See sunnib mittetulundusühingu, kes soovivad tegeleda majandustegevusega teises liikmesriigis, asutama ja registreerima selles liikmesriigis täiesti uue mittetulundusühingu, mis tähendab täiendavaid halduskulusid ja -formaalsusi. See mõjutab ka kapitali suunamist mittetulundusühingute vahel, takistab kapitali sujuvat liikumist ja kahjustab mittetulundusühingute suutlikkust tegutseda teises liikmesriigis. Reeglid erinevad ka juurdepääsul kapitalile ja raskusi on krediidasutustest finantslaenude, krediidi ja tagatiste saamisel. Ühingu mittetulunduslik olemus muudab need takistused eriti teravaks ja suurendab rahalist koormust, mida nad peavad liidus piiriülesele tegutsedes kandma.

Nagu on kindlaks tehtud käesolevat ettepanekut toetavas mõjuhindangus, põhjustavad need erinevused mittetulundusühingutele, kes soovivad tegutseda mitmes liikmesriigis, põhjendamatuid nõuete täitmisega seotud kulusid, tekitavad ebakindlust kehtivate kohustuste suhtes ning võivad takistada selliste teenuste osutamist ja edasi arendamist, millel on siseturul sotsiaalne mõju. Selline heterogeensus mitte ainult ei kahjusta siseturu nõuetekohast toimimist, vaid mõjutab negatiivselt ka ühinemisvabadust ning sõna- ja teabevabadust ning takistab mittetulundusühinguid päästmast valla oma täielikku potentsiaali luua ELis majanduslikku ja ühiskondlikku väärtust.

- **Kooskõla poliitikavaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega**

Ettepanek on lisatud komisjoni 2023. aasta tööprogrammi osana sotsiaalmajanduse raamistikust vastavalt komisjoni üldeesmärgile „Inimeste hüvanguks toimiv majandus“,³ mis aitab saavutada eesmärgi „Majandus, mis suudab täielikult reageerida ELi kodanike vajadustele, tagades seeläbi sotsiaalse õigluse ja heaolu“. Selles mõttes on see seotud sotsiaalmajanduse tegevuskavas⁴ välja kuulutatud meetmetega ja moodustab nendega „sotsiaalmajanduse raamistiku“: nõukogu soovitus sotsiaalmajanduse raamtingimuste väljatöötamise kohta liikmesriikides⁵; ning kaks komisjoni talituste töödokumenti, milles sätestatakse „sotsiaalmajanduslike üksuste asjakohased maksustamisraamistikud“⁶ ning „heategevusorganisatsioonide ja nende rahastajate mittediskrimineeriv maksustamine: liidu

---

³ Inimeste hüvanguks toimiv majandus (europa.eu).

⁴ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Inimeste hüvanguks toimiva majanduse kujundamine: sotsiaalmajanduse tegevuskava“ (COM(2021) 778 final).

⁵ Nõukogu soovitus sotsiaalmajanduse raamtingimuste väljatöötamise kohta (COM(2023) 316 final), 13.6.2023.

⁶ Talituste töödokument: Sotsiaalmajanduse üksuste asjakohased maksustamisraamistikud, SWD(2023) 211 final, 13.6.23.

kohtupraktikast tulenevad põhimõtted“⁷. Eelkõige edendatakse nõukogu soovitusel sotsiaalmajanduse üksuste, sealhulgas ühingute jaoks soodsat keskkonda ning komisjoni talituste maksuküsimusi käsitlevad töödokumendid toovad selgust ja parandavad arusaamist sotsiaalmajanduslike üksuste puhul kehtivatest maksureeglite ja piiriülestest annetustest mittetulundusühingutele. Need tekstid täiendavad seega käesolevat seadusandlikku ettepanekut, kuna nendega luuakse terviklikud strateegiad sotsiaalmajanduse üksuste, sealhulgas mittetulundusühingute jaoks ning käsitletakse maksustamise valdkonda, mida ettepanekuga ei reguleerita.

Ettepanek järgib osaliselt ka lahendusi, mis on vastu võetud seoses ELi õigusnormidega äriühinguõiguse⁸ ja teenuste kohta siseturul. Äriühinguõigust käsitlevate ELi õigusnormidega (direktiiv (EL) 2017/1132)⁹ ühtlustatakse muu hulgas asutamise, kapitali ja avalikustamisega seotud nõuded ning tehingud (riigisisised ühinemised ja jagunemised, piiriülesed ümberkujundamised, ühinemised ja jagunemised piiratud vastutusega äriühingute puhul), mis on võimaldanud ettevõtete asutamist ja tegevust kõikjal ELis. Teenuste direktiiviga¹⁰ lihtsustatakse teenuseosutajate asutamisevabaduse teostamist ja teenuste vaba liikumist ning säilitatakse samas teenuste kõrge kvaliteet. Samamoodi on ettepaneku eesmärk tegeleda siseturu vabaduste kasutamise piirangutega, millega mittetulundusühingud silmitsi seisavad, ja võimaldada neil tegutseda kõikjal ELis, kasutades uut Euroopa piiriülese ühingu vormi.

Eespool toodut arvesse võttes täidab direktiiv õigusliku lünga, kuna puuduvad spetsiaalsed ELi tasandi õigusaktid, mis reguleeriksid tingimusi, mille alusel mittetulundusühingud siseturul piiriüleselt tegutsesid¹¹. Selles mõttes erineb ettepaneku sihipärane lähenemisviis laiast lähenemisviisist, mida järgis komisjoni 1992. aasta ettepanek luua ühingutele Euroopa õiguslik vorm (st Euroopa ühing)¹², kuna sellega ei kavatseda luua Euroopa ühingute põhikirja, vaid luuakse uus riiklik õiguslik vorm, mis hõlbustab mittetulundusühingute piiriülest tegevust ja nende liikuvust, kuid austab samas riiklike traditsioone.

Lisaks on ettepanek seotud ELi õigusnormidega, mis käsitlevad muid olemasolevaid Euroopa õiguslikke vorme, mis on üldiselt ette nähtud selleks, et hõlbustada ja tõhustada piiriülest tegevust liikmesriikide vahel ja üldisemalt kogu liidus, eelkõige Euroopa majandushuviühingut (EMHÜ)¹³, Euroopa territoriaalse koostöö rühmitust (ETKR)¹⁴,

⁷ [Talituste töödokument: heategevusorganisatsioonide ja nende rahastajate mittediskrimineeriv maksustamine: liidu kohtupraktikast tulenevad põhimõtted](#), SWD(2023) 212 final, 13.6.2023.

⁸ Äriühinguõiguse valdkonna ELi õigusnormide eesmärk on kaitsta aktsionäre ja muid äriühingute huvitatud pooli, näiteks töötajaid ja võlausaldajaid, muuta ettevõtte pikas perspektiivis tõhusamaks, konkurentsivõimelisemaks ja jätkusuutlikumaks ning ergutada ELi eri riikides asuvaid ettevõtteid üksteisega koostööd tegema. Seda õigusraamistikku täiendavad ELi õigusnormid aruandluse, auditeerimise ja läbipaistvuse kohta.

⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. juuni 2017. aasta direktiiv (EL) 2017/1132 äriühinguõiguse teatavate aspektide kohta (ELT L 169, 30.6.2017, lk 46).

¹⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2006. aasta direktiiv 2006/123/EÜ teenuste kohta siseturul (ELT L 376, 27.12.2006, lk 36).

¹¹ Mõjuhinnangus tehti kindlaks, et enamikus liikmesriikides kehtib ühingute suhtes spetsiaalne regulatsioon. Üldiselt on tegemist kõikehõlmavate seadustega, mis reguleerivad ühingu üksikasjalikult. Ühingute liikuvuse ja tegevuse seisukohast olulised piiriülesed aspektid ei ole üheski liikmesriigis siiski täielikult reguleeritud.

¹² Ettepanek: nõukogu määrus Euroopa ühingu põhikirja kohta (91/273) ELi toimimise lepingu artikli 114 alusel täpsustati ettepanekus ühingu asutamise, registreerimise, moodustamise, toimimise, rahastamise, tegevuse lõpetamise, likvideerimise ja maksejõuetuse reegleid. Ettepanek võeti 2005. aastal tagasi.

¹³ Nõukogu 25. juuli 1985. aasta määrus (EMÜ) nr 2137/85 Euroopa majandushuviühingute kohta (EÜT L 199, 31.7.1985, lk 1).

¹⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. juuli 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1082/2006 Euroopa territoriaalse koostöö rühmituse (ETKR) kohta (ELT L 210, 31.7.2006, lk 19).

Euroopa teadusuuringute infrastruktuuri konsortsiumi (ETIK)¹⁵ ja Euroopa digitaristu konsortsiume (EDTK)¹⁶. Kuigi need õiguslikud vormid põhinevad liikmesusel, ei ole need käesoleva ettepaneku kontekstis võrreldavad mittetulundusühingutega. Need on kas kavandatud väga spetsiifiliste ja piiratud ülesannete täitmiseks¹⁷ (ETIK ja EDTK), neil on väga piiratud liikmesus¹⁸ (ETKR ja ETIK), neil ei ole piiratud vastutust (EMHÜ ja ETKR) või neil ei ole mittetulunduslikku otstarvet ega kasumi jaotamise keeldu (EMHÜ).

Käesoleva direktiiviga ei püüta reguleerida teatavaid Euroopa piiriüleste ühingutega seotud õigusvaldkondi siseturul, eelkõige maksustamist, tööõigust, konkurentsi, intellektuaalomandit, rahapesuvastast võitlust ja maksejõuetust.

- **Kooskõla muude liidu tegevuspõhimõtetega**

Käesolev ettepanek on osa Euroopa roheline kokkuleppe laiematest poliitilistest eesmärkidest (sealhulgas põhimõte „ei kahjusta oluliselt“) ning on vajalik muude ELi poliitikameetmete elluviimiseks sellistes valdkondades nagu demokraatia ja põhiõigused.

Ettepanek on osa ka komisjoni prioriteedist „Digiajastule vastav Euroopa“¹⁹ ning toetab digikümnendi 2030 poliitilist eesmärki, kuna sellega tõhustatakse ja soodustatakse digivahendite kasutamist, et vähendada mittetulundusühingute piiriülese tegevusega seotud halduskoormust. See on lõppkokkuvõttes tähtis selleks, et tugevdada kodanikuühiskonnas väljendus- ja teabevabadust ning suurendada kodanikuaktiivsust.

Kuna ettepanek käib mittetulundusühingute piiriülese tegevuse kohta, on see kooskõlas ELi põhiõiguste harta kohaldamist käsitleva 2022. aasta aruande²⁰ järeldustega, milles rõhutatakse, et kodanikuühiskonna organisatsioonid võivad toetada poliitikameetmeid ja õigusakte väljaspool liikmesriikide piire ning et nende roll on eriti oluline, võttes arvesse praeguseid probleeme, millega EL silmitsi seisab. Sellega seoses tunnustati Euroopa tuleviku konverentsil²¹ kodanikuühiskonna olulist rolli ning mainiti vajadust Euroopa piiriüleste ühingute ja mittetulundusühenduste põhikirja järele. Ettepanek võib anda Euroopa ülikoolide liidule positiivset võimendavat mõju, et hõlbustada sügavamalt, pikaajalist ja paindlikku piiriülest koostööd²². Ettepanek on seotud ka väljakuulutatud demokraatia kaitse paketiga²³.

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

- **Õiguslik alus**

Ettepanek põhineb ELi toimimise lepingu artiklitel 50 ja 114.

---

¹⁵ Nõukogu 25. juuni 2009. aasta määrus (EÜ) nr 723/2009 Euroopa teadusuuringute infrastruktuuri konsortsiumi käsitleva ühenduse õigusliku raamistiku kohta (ELT L 206, 8.8.2009, lk 1).

¹⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. detsembri 2022. aasta otsus (EL) 2022/2481, millega luuakse digikümnendi poliitikaprogramm 2030 (ELT L 323, 19.12.2022, lk 4).

¹⁷ Vastav määrus piirab nende võimalikke tegevusvaldkondi ja eesmäärke.

¹⁸ Need on avatud ainult kas riikidele ja valitsustevahelistele organisatsioonidele (ETIK) või liikmesriikide ametiasutustele (ETKR).

¹⁹ Digiajastule vastav Euroopa (europa.eu).

²⁰ https://commission.europa.eu/aid-development-cooperation-fundamental-rights/your-rights-eu/eu-charter-fundamental-rights/application-charter/annual-reports-application-charter_en#ref-2022-report

²¹ Euroopa tuleviku konverents, „Report of the Final outcome“, mai 2022.

²² Vt [komisjoni teatis Euroopa ülikoolide strateegia kohta](#), 18.1.2022, COM(2022) 16 final, ja „[Euroopa ülikoolide algatus](#)“.

²³ Vt 16. veebruari 2023. aasta tagasisidekorje.

ELi toimimise lepingu artikli 50 lõiked 1 ja 2, mis annavad Euroopa Parlamendile ja nõukogule õiguse võtta vastu õigusnorme asutamisvabaduse saavutamiseks, on õiguslikuks aluseks meetmetele, mis hõlbustavad majandustegevusega tegelevate ühingute asutamisõiguse kasutamist ja nende liikuvust, nt registrijärgse asukoha üleviimist.

ELi toimimise lepingu artikliga 114 on Euroopa Parlamendile ja nõukogule antud volitus võtta liikmesriikide õigus- ja haldusnormide ühtlustamiseks meetmeid, mille eesmärk on siseturu rajamine ja selle toimimine.

Ettepanekuga soovitakse hõlbustada mittetulundusühingute asutamisõiguse ja vaba liikumise õiguse tõhusat kasutamist, sätestades meetmed, millega kooskõlastatakse Euroopa piiriüleste mittetulundusühingute asutamise ja tegevuse tingimused, nähakse muu hulgas ette nende juriidilise isiku staatuse automaatne tunnustamine liikmesriikide poolt, tagatakse nende suhtes ühtne registreerimiskohustus ja nähakse ette ühtlustatud normid liikuvuse kohta (st registrijärgse asukoha üleviimine). Luues liikmesriikide siseriiklikus õiguskorras piiriülese tegevusega tegelevate mittetulundusühingute jaoks uue õigusliku vormi ning kehtestades nende tegevuse ja liikuvuse tingimused kogu liidus, ühtlustab käesolev ettepanek liikmesriikide õigus- ja haldusmeetmed, mis kehtivad mittetulundusühingute suhtes, ning aitab seega kaasa siseturu toimimisele.

Seega on ELi toimimise lepingu artikkel 50 sobiv alus meetmetele, mille otsene eesmärk on parandada ühingute asutamisõigust ja nende liikuvust siseturul.

ELi toimimise lepingu artiklit 50 kasutatakse koostoimes ELi toimimise lepingu artikliga 114. Lisaks asutamisvabaduse hõlbustamisele soovitakse kavandatava direktiiviga tagada, et mittetulundusühingud saaksid täielikult kasutada kaupade vaba liikumist, tegeleda majandustegevusega ja saada teenuseid ning kasutada kapitali saamise vabadust. Selleks kaotatakse piirangud, eelkõige need, mis on seotud majandustegevuse reguleerimise ja kapitali suunamisega. Seetõttu on ELi toimimise lepingu artikkel 114 täiendav õiguslik alus meetmetele, mis reguleerivad siseturul majandustegevusega tegelevaid mittetulundusühinguid, sest nendega ühtlustatakse eri liikmesriikide majandustegevusega tegelemise ja kapitali saamise vabadusega seotud piiravaid sätteid, millel on otsene mõju siseturu toimimisele.

- **Subsidiaarsus (ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)**

Ettepaneku üldeesmärk on kõrvaldada takistused mittetulundusühingute piiriülesele tegevusele ja piiriülesele liikuvusele siseturul.

ELi tasandil tegutsemine annab selget lisaväärtust, sest käesoleva ettepanekuga lahendatavatel probleemidel on tugev piiriülene mõõde. Praegu ei kooskõlasta liikmesriigid piisavalt oma tegevust mittetulundusühingute piiriülese majandustegevuse, nende liikuvuse ning siseturvabaduste kasutamise võimaluste hõlbustamiseks. Kuigi selline kooskõlastamine on teoreetiliselt võimalik, tundub see lähitulevikus ebatõenäoline. Näiteks pärast seda, kui komisjon võttis 2005. aastal tagasi ettepaneku luua Euroopa ühingu põhikiri, on ainult kolm liikmesriiki võtnud vastu õigusakte, et hõlbustada mittetulundusühingute piiriülest tegevust registreerimiskohustuste abil. Eelkõige on liikmesriikide individuaalsed meetmed või tegevusetus keskendunud peamiselt mittetulundusühingute reguleerimisele nende konkreetses riigisisises kontekstis ega käsitle piiriülest mõõdet, välja arvatud mõnes üksikus liikmesriigis. Direktiivil on üksnes piiriülene suunitus, kuna sellega luuakse õiguslik vorm, mis on suunatud mittetulundusühingutele, kes on huvitatud tegutsemisest rohkem kui ühes liikmesriigis (Euroopa piiriülene ühing), ja nähakse ette selle tegutsemise tingimused, ning direktiivi eesmärk on aidata neil mittetulundusühingutel täiel määral kasutada siseturu

vabadusi tänu nende juriidilise isiku staatuse tunnustamisele kogu liidus ja suuremale selgusele haldusmenetlustes, mida kohaldatakse piiriülese tegutsemise korral. Ainuüksi liikmesriikide meetmetele tuginedes on tõenäoline, et õiguslikud ja haldustõkked, millega mittetulundusühingud piiriüleses tegevuses kokku puutuvad, jäävad püsima ja see omakorda põhjustab õiguskindlusetust ja bürokraatiat ega võimalda mittetulundusühingutele siseturul võrdseid tingimusi.

Tegutsedes loob EL selge ja prognoositava raamistikku, mis võimaldab piiriüleselt tegutsevatel mittetulundusühingutel kasutada täiel määral oma siseturu vabadusi. Seetõttu ei suuda liikmesriigid üksi käesoleva algatuse eesmärki piisavalt saavutada ning seda on parem saavutada liidu tasandil.

- **Proportsionaalsus**

Ettepanek on suunatud piiriüleselt tegutsevatele või tegutseda soovivatele mittetulundusühingutele ning see ei pruugi sundida liikmesriike muutma oma kehtivaid siseriiklikke õigusnorme mittetulundusühingute kohta ega mõjuda otseselt mittetulundusühinguid, kes ei ole huvitatud piiriülesest tegevusest. Ettepaneku sisu ja vorm on seega proportsionaalne nende tuvastatud probleemide mahu ja ulatusega, millega mittetulundusühingud piiriülese tegevuse või liikuvuse puhul kokku puutuvad.

Käesoleva ettepaneku keskne element on uus, riiklikul tasandil spetsiaalselt välja töötatud ja kasutusele võetud õiguslik vorm, mis võimaldab liikmesriikidele paindlikkust selle kohandamiseks oma vastavate tingimustega. Kavandatavas direktiivis ettenähtud sätted ei nõua liikmesriikide territooriumil asutatud mittetulundusühingute olemasolevaid vorme reguleerivate õigusaktide muutmist.

Mõjuhinnangus tehtud poliitikavariantide analüüs, milles võeti arvesse nende tulemuslikkust, tõhusust, sidusust ja proportsionaalsust, näitas, et kõigil variantidel võib olla positiivne mõju ja et ettepanekus esitatud poliitikavariant hinnati sellest seisukohast parimaks.

- **Vahendi valik**

Käesolev ettepanek esitatakse direktiivi ja määruse kujul.

Direktiivi kasutamine on sätestatud ELi toimimise lepingu artiklis 50. Lisaks peetakse direktiivi kõige asjakohasemaks ja proportsionaalsemaks õigusaktiks, et oleks võimalik kohandada riiklikke ülevõtmisemeetmeid siseriiklikele oludele, seega võib see ka hõlbustada uue õigusliku vormi kasutuselevõttu ühingute poolt.

Määrus on tehnilist laadi ja sellega muudetakse siseturu infosüsteem (IMI) loomise määrust (EL) nr 1024/2012²⁴, et liikmesriikide pädevad asutused teeksid koostööd ja vahetaksid teavet IMI kaudu, kui nad kohaldavad ettepaneku sätete kohaselt rakendatud siseriiklikke õigusnorme. Samuti muudetakse sellega ühtse digivärava loomise määrust (EL) 2018/1724²⁵ tagamaks, et liikmesriigid võimaldaksid Euroopa piiriüleseid ühinguid ja mittetulundusühinguid käsitlevale teabele juurdepääsu veebi kaudu ning hõlbustaksid Euroopa piiriüleseid ühinguid käsitlevates menetlustes tõendite vahetamist pädevate asutuste

---

²⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta määrus (EL) nr 1024/2012, mis käsitleb siseturu infosüsteemi kaudu tehtavat halduskoostööd ning millega tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2008/49/EÜ (ELT L 316, 14.11.2012, lk 1).

²⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 2. oktoobri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1724, millega luuakse ühtne digivärv teabele ja menetlustele ning abi- ja probleemilahendamisteenustele juurdepääsu pakkumiseks ning millega muudetakse määrust (EL) nr 1024/2012 (ELT L 295, 21.11.2018, lk 1).

vahel, nagu on sätestatud kavandatavas direktiivis. Määrus on vormi paralleelsuse põhimõtet silmas pidades asjakohane vahend.

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

• Konsulteerimine sidusrühmadega

Käesolev ettepanek on jätkuks ulatuslikule konsulteerimisele sidusrühmadega, kelleks on mittetulundusühingud, mittetulundusorganisatsioonid, ELi kodanikud, kes osalevad mittetulundusühingute ja -organisatsioonide tegevuses, liikmesriigid ja avaliku sektori asutused, ettevõtjad, eksperdid ja mittetulundusõiguse valdkonna teadlased.

Avalik konsultatsioon ja tagasisidekorje avaldati 5. augustil 2022 ja need kestsid kuni 3. novembrini 2022²⁶. Sidusrühmade sisendit ja panust kasutati probleemi ulatuse ja poliitikavariantide kindlakstegemisel ja piiritlemisel.

Komisjon tellis käesoleva ettepaneku ettevalmistamise toetuseks välisuuringu. Sellega seoses korraldati täiendavaid sihtkonsultatsioone sidusrühmadega.

Komisjoni ettepanekut toetav mõjuhinnang põhineb järgmiste konsultatsioonitoimingute tulemustel:

- tagasisidekorje, millele laekus 50 vastust;
- avalik konsultatsioon, mille raames laekus 64 vastust;
- välisuuringu raames veebiküsitluse kaudu korraldatud sihtkonsultatsioon, millele vastasid riigisisised ja piiriüleused ühingud (kokku 88, sealhulgas katusorganisatsioonid), teenuseosutajad (kokku 12), akadeemilised ringkonnad/teadusasutused (kokku 14) ja vastutavad asutused (kokku 11);
- välisuuringu raames tehti 64 intervjuud ühingute ja riiklike ühinguid koondavate katusorganisatsioonidega.

Kuigi konsultatsioonide käigus saadud vastuste absoluutarvu võib pidada üldiselt piiratuks, suurendab vastuste representatiivsust 29 katusorganisatsiooni, kes esindasid 3 026 ühingu häält.

Üldiselt näitasid konsultatsioonid, et sidusrühmad tunnistavad laialdaselt vajadust tugevdada mittetulundusühingute piiriülest tegevust ja toetavad ka ELi meetmeid mittetulundusühingute piiriülese tegevuse hõlbustamiseks siseturul²⁷.

Enamik vastajaid teatas korduvatest probleemidest ja takistustest piiriülese tegevuses. Tagasisidekorjes juhtisid sidusrühmad tähelepanu olemasolevatele takistustele sellistes valdkondades nagu teenuste osutamine teises liikmesriigis ilma registreerimiseta, teises liikmesriigis tunnustamisega seotud probleemid, juurdepääs rahastamisele ning ELi riikides kehtivate käibemaksusüsteemide ja lähenemisviiside erinevus. Avalikus konsultatsioonis kõige sagedamini esile tulnud teemad olid seotud maksustamise, registreerimisprotsessi ja haldusformaalsustega. Sidusrühmadega peetud sihtkonsultatsioonide vastused olid sarnased ja neis tulid esile sellised küsimused nagu erinevad riiklikud õigusnormid mittetulundusühingute asutamiseks, raskused eri liikmesriikide mittetulundusühingute ühinemisel ja muud maksuküsimused.

²⁶ Ühtne turg – Ühingute piiriülest tegevust käsitleva seadusandliku algatuse ettepanek (europa.eu).

²⁷ Näiteks avaliku konsultatsiooni käigus (64 vastust) vastas enamik vastanutest (st 73 %; 47 vastajat 64st), et toetavad ELi meetet ühingute piiriülese tegevuse hõlbustamiseks ühtsel turul.

Mis puudutab eelistatud poliitikavarianti, siis 36 % (22 vastajat 64st) kõigist avalikule konsultatsioonile vastanutest (kusjuures 67 %, st 43 vastajat 64st, kuulusid kolmandasse sektorisse) pooldas „ühingute uut õiguslikku vormi“. Seda pooldas ka 16 vastajat 38st, kes märkisid oma õiguslikuks vormiks ühingu (st 42 % vastanutest). „Ühtsete miinimumstandardite ühtlustamist“ (2. poliitikavariant) eelistas 42 % kõigist vastajatest (26 vastajat 64st) ja 32 % vastajatest (12 vastajat 38st), kes märkisid oma õiguslikuks vormiks ühingu.

Sihtuuringu raames (millele saadi 140 vastust) toetasid vastanud mittetulundusühingud ELi sekkumist, eelistades potentsiaalselt uue õigusliku vormi loomist, et hõlbustada ühingute tegevust teises liikmesriigis, kuid laialdaselt toetati ka teisi poliitikavariante.

Üksikasjalik teave konsultatsioonistrateegia ning sidusrühmadega konsulteerimise tulemuste ja järelduste kohta on esitatud mõjuhinnangu 2. lisa ja veebisaidil [„Avaldage arvamust!“ \(europa.eu\)](http://europa.eu).

- **Eksperdiarvamuste kogumine ja kasutamine**

Mõjuhinnangu aluseks oleva analüüsi toetuseks kasutas komisjon välisuuringu tulemusi. Välisuuring telliti, et koguda täiendavaid tõendeid ühingute piiriülese tegevuse kohta. See hõlmas ühingu reguleerivate õigusaktide ja süsteemide võrdlevat õiguslikku analüüsi ELis, sihtuuringuid ning võimalike meetmete mõju kvalitatiivset ja kvantitatiivset hindamist.

Lisaks toetati mõjuhinnangut tõenditega, mis tulenesid 2022. aasta septembris avaldatud uuringust „[Comparative legal analysis of associations laws and regimes in the EU](#)“ ning uuringust „[Comparative legal analysis of merger rules concerning associations in the EU](#)“ (avaldati 2023. aasta juulis).

Lisaks nendele toetavatele uuringutele koguti täiendavaid eksperditeadmisi kirjandusuuringute ja sidusrühmadega konsulteerimise käigus.

Seoses sellega teatas komisjon mittetulundusühingute piiriülest tegevust käsitlevast algatusest komisjoni sotsiaalmajanduse ja sotsiaalsete ettevõtete eksperdirühmale (GECES) ja arutas nendega seda küsimust 2022. aasta juunis ja novembris.

Lisaks toetavatele uuringutele ja sidusrühmadega konsulteerimisele pööras komisjon suurt tähelepanu Euroopa Parlamendi 17. veebruari 2022. aasta resolutsioonile, milles esitati komisjonile soovitusel Euroopa piiriüleste mittetulundusühingute ja mittetulunduslike organisatsioonide põhikirja kohta, ning Euroopa Parlamendi uuringule, mis oli selle resolutsiooni aluseks²⁸.

- **Mõjuhinnang**

Õiguskontrollikomitee analüüsis käesoleva ettepaneku mõjuhinnangut 2. märtsil 2023. Pärast 31. märtsil saadud negatiivset arvamust esitati 8. mail 2023 komiteele läbivaadatud mõjuhinnang. Kui õiguskontrollikomitee oli 8. juunil 2023 esitanud reservatsioonidega positiivse arvamuse, vaadati käesolevale ettepanekule lisatud mõjuhinnang läbi, et komitee soovitusi nõuetekohaselt arvesse võtta, näiteks selgitati täiendavalt õigusliku aluse valikut ja poliitikavariantide erinevat mõju ka subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse seisukohast ning esitati üksikasjalikumalt poliitikavariantide hindamismetoodika.

Mõjuhinnangus analüüsiti poliitikavariante, tuginedes siseturu neljas peamises valdkonnas kindlaks tehtud takistuste analüüsile. Need neli valdkonda on mittetulundusühingute

---

²⁸ A statute for European cross-border associations and non-profit organizations Potential benefits in the current situation | Mõttekoda | Euroopa Parlament (europa.eu).

asutamiseõigus, kui nad tegutsevad piiriüleselt, nende võime osutada teenuseid, pakkuda kaupu ning saata ja vastu võtta kapitali; piiriülese liikmesuse võimalus ja piiriüleselt tegutsevate mittetulundusühingute juhtorganites osalemise võimalus; mittetulundusühingute piiriülene liikuvus.

Stsenaariumi kohaselt, mis põhineb poliitilise sekkumise puudumisel ELi tasandil, kohaldatakse mittetulundusühingute suhtes jätkuvalt eranditult siseriiklikku õigust. Selle lähtestsenaariumi puhul näitas mõjuhinnang, et olemasolevad tõkked jäävad tõenäoliselt püsima või mõnel juhul süvenevad, võttes arvesse ühiskondlikke probleeme ja turusuundumusi. Liikmesriikides puuduvad praegu õigusaktid, mis käsitleksid konkreetselt piiriülest tegevust ja mittetulundusühingute liikuvust, välja arvatud mõned riigid. Lisaks ei ole märke sellest, et liikmesriigid kavandaksid selles valdkonnas õigusakte. Kui puudub asjakohane viis, kuidas saada tunnustatud ja hõlbustada liikuvust, oleks liikmesriikide tasandil võetavate meetmete kasulikkus piiratud.

Seetõttu hinnati kolme poliitikavarianti, mis vähendaksid kindlaks tehtud tõkkeid, millega mittetulundusühingud siseturul piiriüleselt tegutsedes kokku puutuvad.

Esimest poliitikavarianti analüüsiti kahe allvariandi abil, millega tehti ettepanek võtta kasutusele: a) Euroopa õiguslik vorm nimetusega „Euroopa ühing“, mis reguleeriks selle uue õigusliku vormi toimimise kõiki aspekte ja eksisteeriks koos riiklike õiguslike vormidega, neid asendamata. Euroopa ühingu vorm oleks kasulik mittetulundusühingutele, kes on huvitatud tegutsemisest mitmes liikmesriigis, kuid võib olla vähem sobiv väikestele mittetulundusühingutele, kes tegelevad piiriülese tegevusega üksnes aeg-ajalt; b) sellise ELi tasandi õigusliku vormi loomine, mida nimetatakse „Euroopa piiriüleseks ühinguks“ ja mis hõlmab konkreetselt piiriüleseid aspekte. Erinevalt punktis a esitatud allvariandist ei nähta selle allvariandiga ette õiguslikku vormi, vaid kirjeldatakse ammendavalt üksnes piiriüleseid aspekte. Mõlemad allvariandid põhineksid ELi toimimise lepingu artiklil 352 ja seega loodaks uus õiguslik vorm määrusega.

Teise poliitikavariandiga tehakse ettepanek ühtlustada mittetulundusühingute piiriülese tegevuse ja liikuvuse ühised miinimumstandardid kõigis liikmesriikides. See variant nõuaks olemasolevate sätete väljajätmist liikmesriikide õigusest, nende muutmist ning uute sätete lisamist liikmesriikide õigusesse, et need eesmärgid saavutada. See variant soodustaks täielikult veebipõhist registreerimist, digiregistreid ja standardmenetlusi, et hõlbustada piiriüleselt tegutsevate mittetulundusühingute registreerimist ja teabevahetust liikmesriikide vahel ja ELi tasandil. Mittetulundusühingud saaksid nendest ühtlustamismeetmetest automaatselt kasu ja sõltuvalt ühtlustamise ulatusest võivad uued õigusnormid mõjutada kõiki mittetulundusühinguid. Siseriiklike õigusaktide osaline ühtlustamine lihtsustaks õigusnorme, mida kohaldatakse piiriüleselt tegutsevate mittetulundusühingute suhtes, ja pakuks õigusi ja tagatisi nende piiriülesele liikuvusele ja tegevusele. Selle variandi õiguslik vahend oleks direktiiv ja õiguslik alus oleks ELi toimimise lepingu artiklid 114 või 50 või nende kombinatsioon, võttes arvesse algatuse sisulist kohaldamisala.

Kolmandaks hinnati poliitikavarianti, millega luuakse piiriüleseks tarbeks loodud mittetulundusühingule riiklikul tasandil täiendav õiguslik vorm, mida liikmesriigid tunnustavad. Selle poliitikavariandi puhul peaksid liikmesriigid kehtestama oma riiklikes õigussüsteemides piiriüleselt tegutsevate ühingute jaoks eraldi õigusliku vormi. ELi tasandil hõlmaks see üksnes nõudeid ja kaitsemeetmeid, mis on vajalikud nimetatud piiriülese otstarbe hõlbustamiseks, ning see kehtiks paralleelselt siseriiklikus õiguses olemasolevate mittetulundusühingute õiguslike vormidega, austades samas liikmesriikide erinevaid õigustraditsioone. „Piiriülese ühingud“ ei pea end tingimata igas liikmesriigis eraldi registreerima, sest nende juriidilise isiku staatust ja pädevust tunnustatakse automaatselt ning

isegi kui lisaformaalsused on põhjendatud, ei peaks piiriülestelt ühingutelt nõudma sellise teabe esitamist, mis on ühe liikmesriigi pädevale asutusele juba esitatud. Selle asemel vahetavad liikmesriikide ametiasutused teavet digitaalselt.

Kolmas poliitikavariant kombineerib esimese ja teise poliitikavariandi aspekte, kuna sellega luuakse mittetulundusühingute uus õiguslik vorm (sarnaselt esimese poliitikavariandiga), kuid ainult piiriüleseid aspekte puudutavate sätetega, mida liikmesriigid võivad ülevõtmise kaudu kohandada vastavalt oma siseriiklikele tingimustele (sarnaselt teise poliitikavariandiga), vältides samas vajadust muuta riiklikul tasandil norme, mis käsitlevad kehtivaid õiguslikke vorme.

Kuigi kõik poliitikavariandid aitaksid kaasa algatuse poliitiliste eesmärkide saavutamisele (ehkki eri viisil ja eri ulatuses), on nende peamised erinevused seotud proportsionaalsuse ja subsidiaarsuse põhimõtte järgimise tasemega ning sellega, millises ulatuses nad on tuvastatud probleemi valguses õiguslikult teostatavad. Sellega seoses kerkis eelistatud variandina esile kolmas variant, kuna see aitab lahendada tuvastatud probleemi ja käsitleb konkreetseid eesmärke, olles samas sihipärane ning kulude ja tulude poolest tasakaalustatud²⁹.

Lisaks hinnati mõjuhinnangu aluseks olevas uuringus ka eelistatud poliitikavariandi majanduslikku, sotsiaalset ja keskkonnamõju ning jõuti järeldusele, et üldiselt eeldatakse, et kolmas poliitikavariant avaldab pikas perspektiivis pädevatele asutustele positiivset mõju ilma märkimisväärsete kohanemiskuludeta.

Majanduslikust seisukohast ei too ettepanek kaasa mingeid kulusid. Seda uut õiguslikku vormi kasutavad mittetulundusühingud võivad kanda teatavaid kulusid, mis sõltuvad sellest, mil määral ühtlustatud sätted siseriiklikest õigusnormidest erinevad, kuid need kulud ei ole märkimisväärsed. Kui on vaja välja töötada veebiregister või seda kohandada, võivad haldusasutustele tekkida ebaolulised kulud. Nende ühingute puhul, kes sellist õiguslikku vormi ei soovi, kohanemis- ja halduskulusid ei tekiks. See poliitikavariant vähendab nii ühekordseid tegevuse alustamise kulusid kui ka piiriülestelt tegutsevate mittetulundusühingute korduvkulusid võrreldes lähtestsenaariumiga. Täpsemalt vähenevad ülemäärased stardikulud (nt teabekulud ja otsesed tasud) hinnanguliselt 2 150 EUR võrra käivitamise kohta. Hinnatud 15-aastase ajavahemiku jooksul võivad ülemäärased kulud parima hinnangu stsenaariumi korral väheneda kuni 338–378 miljoni euro võrra (358 miljonit eurot keskmise hinnangu kohaselt, mille järgi hinnatud 15-aastases ajaraamis loodaks 166 500 uut piiriülest ühingut). Praegu piiriülestelt tegutsevate mittetulundusühingute ülemäärased tegevuskulud (korduvkulud, nt halduskulud ja nõuete täitmisega seotud kulud) vähenevad hinnanguliselt 770 miljonit eurot aastas. Hinnatud 15 aasta jooksul võib kulude kokkuhoid ulatuda kuni 8,5 miljardi euron, mis aitaks kaasa regulatiivse koormuse üldisele vähendamisele. Mõjuhinnangus hinnatakse ka võimalikku kaudset majanduslikku kasu: 157 000–176 000 uut piiriülestelt tegutsevat ühingut, mis loovad 64 000–71 000 töökohta ja 3,57–4 miljardit eurot lisaväärtust, mis vastab maksimaalsele võimalikule kasutuselevõtule 15 aasta jooksul³⁰.

Mis puudutab sotsiaalset mõju, siis oli raske kindlaks teha põhjuslikku seost mittetulundusühingute piiriülest tegevust käsitlevaid regulatiivseid ja haldusnorme lihtsustava direktiivi ja võimaliku sotsiaalse mõju vahel. Sellegipoolest tehti mõjuhinnangus kindlaks kaudne, kuid mõõdetamatu positiivne mõju. Eelkõige arvatakse, et direktiiv parandab

²⁹ Nagu on kirjeldatud mõjuhinnangu punktides 6 ja 7.

³⁰ Vt mõjuhinnangu punkt 6.3 „PV3: Täiendava riikliku õigusliku vormi loomine piiriüleseks liikmesuseks ja/või piiriüleseks tegevuseks“, lk 64–67. Täiendavad selgitused punktis 6.3 esitatud arvutuste kohta (ja muud kõnealust seadusandlikku algatust toetava mõjuhinnangu raames esitatud arvnäitajad) on esitatud mõjuhinnangu 2., 6., 7. ja 8. jaos ning mõjuhinnangu 3., 4. ja 6. lisas.

kodanike juurdepääsu sektorites, kus teenuseid pakutakse eri liikmesriikides (nt tervishoid ja sotsiaalteenused, üldkasulik sotsiaaltöö, haridus ja koolitus, tööturuteenused jne). See edendab veelgi liikmesriikides pakutavate eri mudelite lähenemist, mille tulemusel paraneb ELis selliste teenuste üldine kvaliteet. Põhiõiguste osas võiks käesolev direktiiv tugevdada mittediskrimineerival viisil ka kogunemis- ja ühinemisvabadust, kuna uusi õiguslikke vorme kasutavaid mittetulundusühinguid koheldaks võrdselt mittetulundusühingutega, mis on siseriiklike õigusaktide alusel juba loodud. Dokumentide analüüsi ja avaliku konsultatsiooni tulemuste kohaselt võib kolmas poliitikavariant, mis parandab mittetulundusühingute siseturul tegutsemise tingimusi, avaldada tugevat positiivset mõju mittetulundusühingute ja nende liikmete kogunemis- ja ühinemisvabaduse ning väljendus- ja teabevabaduse kaitsele ELis.

Põhimõtteliselt ei loo algatuse olemus ja eesmärgid mõõdetavat otsest keskkonnamõju. Kui vaadata võimalikku kaudset kasu, peaks eelistatud variant avaldama positiivset mõju, parandades selliste mittetulundusühingute positsiooni ja kohalolekut, mis tegutsevad piiriüleselt keskkonna ja kliimamuutuste valdkonnas, näiteks bioloogilise mitmekesisuse edendamise, looduse säilitamise ja kliimamuutustevastase võitluse alal.

Algatusel oleks kaudne majanduslik mõju ka innovatsioonile ja konkurentsile suure ühiskondliku tähtsusega elutähtsates sektorites (nt tervishoid ja sotsiaalteenused, sotsiaalhoolekanne, tööintegratsioon, koolitus- ja haridusteenused, tööhõiveteenused ning teadus- ja arendustegevus). Kuna mittetulundusühingutel on siseturul vähem takistusi, suureneb riigisisestel turgudel pakutavate teenuste ja toodete hulk ning koostöö ja konkurents. See edendab innovatsiooni ning parandab teenuste ja kaupade hinna ja kvaliteedi suhet.

Lisaks aitab algatus kaasa kestliku arengu eesmärkide saavutamisele ning toetab eelkõige kestliku arengu eesmärki nr 8 (toetada kestvat, kaasavat ja kestlikku majanduskasvu ning täielikku ja tootlikku tööhõivet ning tagada kõigile inimväärne töö), sest sellega edendatakse töökohtade loomist ning parandatakse võrdset ja kaasavat juurdepääsu majanduslikele võimalustele. Samuti aitab see kaasa kestliku arengu eesmärgi nr 16 (rahu, õiguskaitse ja kaasavad ühiskonnad) saavutamisele, sest sellega tugevdatakse kodanikuühiskonda, kaitstes muude üksuste seas ka ühinguid.

• **Põhiõigused**

Kuigi ettepanek keskendub piiriüleselt tegutsevate mittetulundusühingute siseturu toimimisele, avaldab see positiivset mõju ka põhiõiguste kaitsele ja edendamisele. Näiteks tugevdab mittetulundusühingute siseturul tegutsemise tingimuste parandamine ELis väljendus- ja teabevabaduse (harta artikkel 11) ning kogunemis- ja ühinemisvabaduse (harta artikkel 12) kasutamist. See võimaldab piiriüleste ambitsioonidega mittetulundusühingutel tõhusalt laieneda ning aitab seeläbi kaasa ka nendega laiemal tasandil kaasnevate põhiõiguste kasutamisele, kasutades ära ühtlustatumat õigusraamistikku, mis ei jäta tähelepanuta riikide eripärasid.

Sellest vaatepunktist on algatusel positiivne ülekanduv mõju ELi kodanikuühiskonna tugevdamisele ja Euroopas täheldatud kodanikuühiskonna tegutsemisruumi vähenemise üldise suundumuse leevendamisele, kuivõrd see hõlbustab mittetulundusühingute piiriülest tegevust ja liikuvust ning võimaldab neil kaasata siseturul tegutsevaid liikmeid, vabatahtlikke ja huvirühmi. Ettepanek lihtsustaks mittetulundusühingute tegevust kõigis liikmesriikides ja võimaldaks neil ühelt poolt kasutada oma majandusliku potentsiaali ja teiselt poolt alandada kõikjal liidus kodanike mittetulundusühingutes osalemise künnist (nagu on märgitud mõjuhinnangu 4. jaos üldeesmärkide kohta). Lõppkokkuvõttes on algatusel kaudne positiivne mõju ELi demokraatlikule ruumile.

4. MÕJU EELARVELE

Käesolevale ettepanekule lisatud finantssselgituses esitatakse mõju eelarvele ning personali- ja haldusressurssidele.

5. MUU TEAVE

- **Rakenduskavad ning järelevalve, hindamise ja aruandluse kord**

Komisjon jälgib direktiivi rakendamist ning esitab nõukogule ja Euroopa Parlamendile iga seitsme aasta järel aruande. Järelevalve ja aruandluse tarbeks küsib komisjon peamistelt sidusrühmadelt tagasisidet ettepaneku mõju kohta, sealhulgas liikmesriikide ja mittetulundusühingute eeliste, puuduste ja rakendamisega seotud praktiliste probleemide kohta. Korrapärane tagasisideahel võimaldab koguda liikmesriikidelt andmeid ka nende territooriumil registreeritud Euroopa piiriüleste ühingute kohta.

- **Selgitavad dokumendid (direktiivide puhul)**

Et tagada käesoleva ettepaneku nõuetekohast rakendamist, on vaja selgitavaid dokumente, milles selgitatakse seost selle komponentide ja ülevõtivate siseriiklike õigusaktide vastavate osade vahel.

- **Ettepaneku sätete üksikasjalik selgitus**

Kavandatavas direktiivis sätestatakse meetmed, millega kooskõlastatakse Euroopa piiriüleste ühingute asutamise ja toimimise tingimusi, et mittetulundusühingutel oleks lihtsam kasutada tõhusalt oma õigusi, mis on seotud asutamisevabaduse, kapitali vaba liikumise, teenuste osutamise ja saamise vabaduse ning kaupade vaba liikumisega siseturul.

Direktiiv sisaldab järgmisi sätteid.

1. peatükk sisaldab esiteks üldsätteid, nagu reguleerimise ja kohaldamisala (artikkel 1) ning mõisted (artikkel 2). Teiseks on selles täpsustatud Euroopa piiriülese ühingu tunnused (artikkel 3) ja selle suhtes kehtivad reeglid (artikkel 4). Kolmandaks antakse sellega Euroopa piiriülestele ühingutele juriidilise isiku staatus ja õigusvõime ning nähakse ette nende automaatne tunnustamine kõigis liikmesriikides (artikkel 5). Neljandaks sätestatakse selles ühised normid Euroopa piiriüleste ühingute põhikirja (artikkel 6), juhtimise (artikkel 7) ja liikmesuse (artikkel 8) kohta.

2. peatükis on loetletud Euroopa piiriüleste ühingute õigused ja keelatud piirangud. Euroopa piiriülese ühingu suhtes kohaldatakse võrdse kohtlemise (artikkel 9) ja diskrimineerimiskeelu (artikkel 10) põhimõtteid. Kõiki liikmesriikides haldusasutuste poolt Euroopa piiriülese ühingu kohta tehtud otsuseid peaks olema võimalik lasta kohtulikult kontrollida (artikkel 11). Euroopa piiriülene ühing peaks end registreerima ainult ühes liikmesriigis, et saada juriidilise isiku staatus ja õigusvõime, ning ainult avalikust huvist tulenevatel ülekaalukatel põhjustel on nii päritoluliikmesriigil kui ka vastuvõtval liikmesriigil võimalik nõuda täiendavaid formaalsusi (artikkel 12). Euroopa piiriüleisel ühingul peaks olema võimalik taotleda rahastamist liikmesriigis (liikmesriikides), kus ta tegutseb, ning tema suutlikkust rahalisi vahendeid pakkuda või saada ei tohiks piirata, välja arvatud juhul, kui sellised piirangud on seadusega ette nähtud, õigustatud avalikust huvist tulenevate ülekaalukate põhjustega, sobivad taotletava eesmärgi saavutamiseks ega lähe kaugemale sellest, mis on eesmärgi saavutamiseks vajalik. (Artikkel 13). Lisaks peaks Euroopa piiriüleisel ühingul olema võimalik osutada ja saada teenuseid ning tegeleda kaubavahetusega (artikkel 14). Peale selle ei tohiks Euroopa piiriülese ühingu suhtes kohaldada teatavaid piiranguid, mis põhinevad näiteks selle liikmete kodakondsusel (artikkel 15).

3. peatükk käsitleb Euroopa piiriülese ühingu asutamise- ja registreerimisreegleid ning koosneb kahest jaost. Liikmesriigid peaksid tagama, et Euroopa piiriülene ühing moodustatakse registreerimise teel ja et sellel on vähemalt kolm asutajaliiget (artikkel 16). Selles peatükis sätestatakse ka reeglid, mis käsitlevad mittetulundusühingu siseriiklikku ümberkujundamist Euroopa piiriüleseks ühinguks (artikkel 17). Selles sätestatakse registreerimistaotluse esitamise reeglid (artikkel 18) ja registreerimismenetlus (artikkel 19). Selles täpsustatakse, et liikmesriigid peaksid looma registri Euroopa piiriüleste ühingute registreerimiseks (artikkel 20), ja sätestatakse Euroopa piiriülese ühingu tunnistuse sisu (artikkel 21).

4. peatükis sätestatakse reeglid Euroopa piiriüleste ühingute liikuvusõiguste kohta. See puudutab eelkõige Euroopa piiriülese ühingu võimalust viia oma registrijärgne asukoht üle, ilma et selline üleviimine tooks kaasa asjaomase ühingu tegevuse lõpetamist (artikkel 22), ja Euroopa piiriülese ühingu registrijärgse asukoha üleviimise menetlust (artikkel 23).

5. peatükk sisaldab sätteid Euroopa piiriülese ühingu tegevuse lõpetamise kohta. Täpsemalt sätestatakse selles reeglid tegevuse vabatahtliku (artikkel 24) ja mittevabatahtliku lõpetamise kohta (artikkel 27). Lisaks tagab see, et Euroopa piiriülese ühingu tegevuse lõpetamisega kaasneb selle likvideerimine, mis peab olema kooskõlas selle kasumi jaotamise piiranguga, mis on seotud ühingu mittetulundusliku otstarbega (artikkel 25).

6. peatükk sisaldab sätteid ettepanekus sisalduvate normide täitmise tagamise, koostöö ja järelevalve kohta. See puudutab käesolevast ettepanekust tulenevate kohustuste täitmise eest vastutava pädeva asutuse määramist (artikkel 27); halduskoostööd liikmesriikide pädevate asutuste vahel ja siseturu infosüsteemi (IMI) kasutamise järelevalvet komisjoni poolt kõnealuse koostöö raames (artikkel 28); kavandatava direktiivi järelevalve ja aruandluse reegleid (artikkel 29).

7. peatükis on esitatud lõppsätted, mis võimaldavad komisjonil võtta vastu rakendusakte (artikkel 30) ning käsitlevad käesoleva ettepaneku ülevõtmist (artikkel 31) ja jõustumist (artikkel 32) ning ettepaneku adressaate (artikkel 33).

Direktiivile on lisatud määrus, mis on tehnilist laadi ja millega muudetakse määrust (EL) nr 1024/2012, millega loodi siseturu infosüsteem (IMI), et liikmesriikide pädevad asutused teeksid koostööd ja vahetaksid teavet IMI kaudu, kui nad kohaldavad ettepaneku sätete kohaselt rakendatud siseriiklikke õigusnorme (artikkel 1). Samuti muudetakse sellega ühtse digivärava loomise määrust (EL) 2018/1724³¹ tagamaks, et liikmesriigid annavad veebipõhise juurdepääsu Euroopa piiriüleseid ühinguid ja mittetulundusühinguid käsitlevale teabele ning hõlbustavad tõendite vahetamist pädevate asutuste vahel Euroopa piiriüleseid ühinguid käsitlevates menetlustes, nagu on ette nähtud kavandatavas direktiivis (artikkel 2).

---

³¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 2. oktoobri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1724, millega luuakse ühtne digivärv teabele ja menetlustele ning abi- ja probleemilahendamisteenustele juurdepääsu pakkumiseks ning millega muudetakse määrust (EL) nr 1024/2012 (ELT L 295, 21.11.2018, lk 1).

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV

Euroopa piiriüleste ühingute kohta

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,
võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikleid 50 ja 114,
võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,
olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,
võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust³²,
toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt
ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artikli 26 lõike 2 kohaselt hõlmab siseturg sisepiirideta ala, mille ulatuses tagatakse kaupade, isikute, teenuste ja kapitali vaba liikumine. Selle eesmärgi saavutamiseks on ELi toimimise lepingu artiklis 50 sätestatud, et Euroopa Parlament ja nõukogu võtavad direktiivide abil meetmeid, et saavutada teataval tegevusalal asutamisevabadus. Lisaks on ELi toimimise lepingu artikliga 114 antud Euroopa Parlamendile ja nõukogule volitus võtta liikmesriikides nii õigus- kui ka haldusnormide ühtlustamiseks meetmeid, mille eesmärk on siseturu rajamine ja selle toimimine.
- (2) Mittetulundusühingute tegevuse arendamise ees seisvate takistuste kõrvaldamine kõigis liikmesriikides on oluline selleks, et saavutada nende asutamisevabadus ja muud põhivabadused, nagu kapitali pakkumise ja saamise vabadus ning teenuste osutamise ja saamise vabadus siseturul. Ühtlustades nende vabaduste teostamist mõjutavaid siseriiklikke õigusnorme, aitab käesolev direktiiv parandada siseturu toimimist. Sel moel teenib käesolev direktiiv ka eesmärki tugevdada Euroopa integratsiooni, edendada sotsiaalset õiglust ja heaolu ELi kodanike jaoks ning hõlbustada kogu liidus kogunemis- ja ühinemisvabaduse tõhusat kasutamist.
- (3) Euroopa Parlament võttis 17. veebruaril 2022 vastu resolutsiooni soovituslega komisjonile Euroopa mittetulundusühingute ja mittetulunduslike organisatsioonide põhikirja kohta³³.

---

³² Arvamuse viide

³³ Euroopa piiriüleste mittetulundusühingute ja mittetulunduslike organisatsioonide põhikiri. Euroopa Parlamendi 17. veebruari 2022. aasta resolutsioon soovituslega komisjonile Euroopa piiriüleste mittetulundusühingute ja mittetulunduslike organisatsioonide põhikirja kohta (2020/2026(INL)), (2022/C 342/17) (ELT C 342, 6.9.2022, lk 225).

- (4) Euroopa Komisjon võttis 9. detsembril 2021 vastu sotsiaalmajanduse tegevuskava³⁴. Tegevuskavas esitas komisjon konkreetsed meetmed, mille abil luua sotsiaalmajanduslikele üksustele võimalused tegevust alustada ja laiendada ning teha sotsiaalmajandus ja selle võimalused nähtavamaks. 6. juuli 2022. aasta resolutsioonis³⁵ väljendas Euroopa Parlament tegevuskava üle heameelt.
- (5) Sotsiaalmajanduse tegevuskava järelmeetmena pakkus komisjon välja konkreetseid meetmeid toetamaks sotsiaalmajandust, milles seatakse kasumi asemel esikohale inimesed ning sotsiaalsed ja keskkonnaeesmärgid. 13. juuni 2023. aasta ettepanek, mis käsitleb nõukogu soovitus sotsiaalmajanduse raamtingimuste väljatöötamise kohta³⁶, sisaldab soovitusi liikmesriikidele sotsiaalmajanduse strateegiate väljatöötamiseks ja rakendamiseks. Samal päeval avaldas komisjon ka kaks talituste töödokumenti, et parandada arusaamist asjakohastest maksureeglitest, mis kehtivad sotsiaalmajanduse üksuste³⁷ ja avalikes huvides tehtavate algatuste jaoks mõeldud piiriüleste annetuste³⁸ suhtes.
- (6) Mittetulundussektoris ja sotsiaalmajanduses kättesaadavate õiguslike vormide seast on valdava enamuse valikuks mittetulundusühing. Lisaks sellele, et mittetulundusühingud aitavad kaasa liidu eesmärkide saavutamisele ja aitavad saavutada avalikes huvides olevaid eesmärke, annavad nad olulise panuse ka siseturu toimimisse, kuna osalevad korrapäraselt mitmesuguses majandustegevuses, näiteks pakkudes teenuseid sellistes sektorites nagu sotsiaalteenused ja tervishoid, side ja teave, huvide esindamine, kultuur, keskkonnakaitse, haridus, vaba aja veetmine, sport ning teaduse ja tehnoloogia arengu edendamine. See on tõsi nii juhul, kui majandustegevus on mittetulundusühingu põhitegevus või -eesmärk, kui ka muudel juhtudel.
- (7) Et edendada liikmesriikides majanduslikku ja sotsiaalset kasvu, on hädavajalik täielikult toimiv siseturg, kus mittetulundusühingud saaksid tegutseda. Praegu ei lase siseturul esinevad tõkked mittetulundusühingutel laiendada oma tegevust üle riigipiiride ja takistavad seega siseturu tõhusat toimimist. Täielikult toimiva siseturu poole püüdlemisel tuleb tagada täielik asutamisvabadus kõigi tegevuste jaoks, mis aitavad kaasa liidu eesmärkide saavutamisele.
- (8) Et luua mittetulundusühingute majandustegevusele tõeline siseturg, on vaja kaotada kõik asutamisvabaduse ning teenuste, kaupade ja kapitali vaba liikumise põhjendamatud piirangud, mis teatavate liikmesriikide õigusaktides veel kehtivad. Need piirangud takistavad mittetulundusühingutel tegutseda piiriülevalt, eelkõige seetõttu, et tekitavad neile erilise vajaduse eraldada vahendeid tarbetute haldus- või vastavustoimingute jaoks, millel on eriti heidutav mõju, arvestades ühingute mittetulunduslikku laadi.
- (9) Need takistused tulenevad liikmesriikide õigusraamistike erinevustest. Õigusraamistik, milles mittetulundusühingud liidus tegutsesid, põhineb siseriiklikel õigusaktidel, mida

---

³⁴ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Inimeste hüvanguks toimiva majanduse kujundamine: sotsiaalmajanduse tegevuskava“ (COM(2021) 778 final).

³⁵ Euroopa Parlamendi 6. juuli 2022. aasta resolutsioon ELi sotsiaalmajanduse tegevuskava kohta (2021/2179(INI)).

³⁶ Nõukogu soovitus sotsiaalmajanduse raamtingimuste väljatöötamise kohta (COM(2023) 316 final).

³⁷ Komisjoni talituste töödokument „Sotsiaalmajanduse üksuste asjakohased maksustamisraamistikud“, SWD(2023) 211 final.

³⁸ Komisjoni talituste töödokument „Heategevusorganisatsioonide ja nende rahastajate mittediskrimineeriv maksustamine: liidu kohtupraktikast tulenevad põhimõtted“, SWD(2023) 212 final.

ei ole liidu tasandil ühtlustatud. Praegu ei tunnustata mittetulundusühingute juriidilise isiku staatust ja õigusvõimet kogu Euroopa Liidus ühetaoliselt ning nad peavad sageli teist korda registreeruma või isegi asutama uue juriidilise isiku, et alustada tegevust muus liikmesriigis kui see, kus nad on asutatud. Mittetulundusühingute liidusisese liikuvuse põhielemendid ei ole endiselt piisavalt reguleeritud, mille tulemuseks on õiguslik ebaselgus kõigi piiriülese tegevusega mittetulundusühingute jaoks. Näiteks valitseb endiselt ebakindlus juhtudel, kui mittetulundusühingud kavatsevad viia oma registrijärgse asukoha üle uude liikmesriiki. Eelkõige takistab asjaolu, et registrijärgset asukohta ei ole võimalik ilma ühingut likvideerimata üle viia, mittetulundusühingute piiriülest tegutsemist, liikumist ja restruktureerimist Euroopa Liidus. Riiklikud õigusnormid erinevad ega paku sageli selgeid lahendusi ja menetlusi mittetulundusühingute piiriülese liikuvuse teostamiseks ja majandustegevusega tegelemiseks.

- (10) Võimalus pääseda piiriüleselt ligi rahalistele vahenditele ja kapitalile ja neid tõhusalt suunata on vajalik, et hõlbustada mittetulundusühingute tegevust siseturul. Siia alla kuulub tasu majandustegevuse eest, aga ka annetused, pärand või muud liiki rahastus. Liikmesriikide erinevad õigusraamistikud ja annetuste ja muude sarnaste maksete nõutamisel ja vastuvõtmisel kehtivad piirangud põhjustavad siseturu killustumist ja takistavad siseturu toimimist.
- (11) Lisaks on teatavate liikmesriikide seadustega mittetulundusühingute liikmetele või mittetulundusühingute täitevorganite liikmetele kehtestatud kodakondsuse või seadusliku riigis elamise nõuded. Sellised nõuded tuleks kaotada, et kaitsta ELi kodanike asutamisevabaduse ja ühinemisevabaduse kasutamist.
- (12) Ühinemisevabadus on demokraatia toimimiseks esmatähtis, kuna see on oluline tingimus, et üksikisikud saaksid kasutada muid põhiõigusi, sealhulgas õigust väljendus- ja teabevabadusele. Nagu on tunnustatud Euroopa Liidu põhiõiguste hartas ning inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsioonis, kuulub ühinemisevabadus põhiõiguste hulka.
- (13) Seepärast on vaja kehtestada ühtlustatud õigusnormid, mis lihtsustaksid mittetulundusühingute piiriülest tegevust. Olemasolevaid siseriiklikke õigusnorme, mis käsitlevad piiriüleseid ühinguid, tuleks ühtlustada, et need võimaldaksid neil mittetulundusühingutel tegutseda õiguslikus vormis, mis on spetsiaalselt kavandatud piiriülese tegevuse hõlbustamiseks. See õiguslik vorm tuleks ette näha liikmesriigi õiguskorras ja selleks tuleks kohandada asjakohaseid õigusnorme, mis käsitlevad mittetulundusühinguid. Seda õiguslikku vormi, mida nimetatakse „Euroopa piiriüleseks ühinguks“, peaksid kõik liikmesriigid automaatselt tunnustama, see võimaldab mittetulundusühingutel ületada takistused, millega nad siseturul kokku puutuvad, austades samal ajal liikmesriikide traditsioone mittetulundusühingute alal.
- (14) Lisaks on oluline võimaldada mittetulundusühingutel kasutada liidus täiel määral asutamisevabadust ühtse registreerimise kaudu, mis kehtiks kogu liidus, ja automaatselt tunnustada nende juriidilise isiku staatust, sest see on otseselt seotud siseturu toimimisega ja võimalusega sellest vabadusest tulenevaid õigusi tõhusalt kasutada.
- (15) Ametiühingutel ja ametiühingute liitudel ei tohiks lubada Euroopa piiriülest ühingut luua, kuna neil on liikmesriikide õiguskorras eristaatus.

- (16) Samuti ei tohiks lubada luua Euroopa piiriülest ühingut erakondadel ja erakondade liitudel, kuna neil on siseriiklikus õiguses ja liidu õiguses eristaatus, nagu on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL, Euratom) nr 1141/2014³⁹.
- (17) Kirikutel ja muudel usuorganisatsioonidel ning filosoofilistel ja mitteusulistel organisatsioonidel ELi toimimise lepingu artikli 17 tähenduses ning nende organisatsioonide liitudel ei tohiks samuti olla lubatud luua Euroopa piiriülest ühingut, kuna liidul puudub pädevus nende staatust reguleerida ja kuna neil on siseriiklikus õiguses eristaatus.
- (18) Euroopa piiriülene ühing peaks sündima kokkuleppe põhjal, mille sõlmivad liidu kodanikud või liidus seaduslikult elavad kolmandate riikide kodanikud või liidus asutatud juriidilised isikud, välja arvatud isikud, kes on süüdi mõistetud rahapesus, sellega seotud eelkuritegudes⁴⁰ või terrorismi rahastamises või kelle suhtes kohaldatakse meetmeid, mis keelavad nende tegevuse liikmesriigis samadel alustel. Pidades silmas Euroopa piiriülese ühingu mittetulunduslikku otstarvet, peaksid juhul, kui ühing on asutatud juriidiliste isikute poolt, ka nemad olema mittetulunduslikud.
- (19) Euroopa piiriülese ühingu mittetulunduslik otstarve peaks tähendama, et kui majandustegevuse kaudu teenitakse kasumit, tuleks seda kasutada üksnes ühingu põhikirjas sätestatud eesmärkide saavutamiseks ning seda ei tohi ümber jaotada. Seetõttu tuleks kehtestada varade lukustamine, mis tähendab, et vara ei või liikmetele jaotada, isegi mitte tegevuse lõpetamise korral. Viimasel juhul tuleks jääkvara üle anda omakasupüüdmatul moel, näiteks teistele samal eesmärgil tegutsevatele mittetulundusühingutele.
- (20) Ühiskonnas, kus valitsevad pluralism, diskrimineerimiskeeld, sallivus, õiglus, solidaarsus ning naiste ja meeste võrdõiguslikkus, peaksid Euroopa piiriüleised ühingud järgima eesmärke, mis on kooskõlas Euroopa Liidu lepingu (ELi leping) artiklis 2 sätestatud väärtustega, nagu inimväärikuse austamine, vabadus, demokraatia, võrdsus, õigusriigi põhimõte ja inimõiguste, kaasa arvatud vähemuste hulka kuuluvate isikute õiguste austamine. Lisaks ei tohiks olla võimalik kasutada Euroopa piiriüleseid ühinguid terrorismi rahastamiseks, maksudest kõrvalehoidumiseks, maksustamise vältimiseks, rahapesuks või kuritegelikel või ebaseaduslikel eesmärkidel.
- (21) Piiriülesus on Euroopa piiriülese ühingu puhul kesksel kohal. Seega peaks Euroopa piiriülene ühing tegutsema või tema põhikirjas peaks olema ette nähtud eesmärk tegutseda liidus piiriüleselt vähemalt kahes liikmesriigis ja/või tema asutajaliikmetel peaksid olema sidemed vähemalt kahe liikmesriigiga, võttes füüsiliste isikute puhul aluseks kodakondsuse või seadusliku elukoha ja juriidiliste isikute puhul nende registrijärgse asukoha.
- (22) Tagamaks, et Euroopa piiriüleised ühingud täidavad oma eesmärke, peaks ühingu omaduste ja õiguste ühtlustamise tase olema proportsionaalne nende tuvastatud probleemide ulatuse ja ulatusega, millega mittetulundusühingud piiriüleses tegevuses silmitsi seisavad.

---

³⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. oktoobri 2014. aasta määrus (EL, Euratom) nr 1141/2014, mis käsitleb Euroopa tasandi erakondade ja Euroopa tasandi poliitiliste sihtasutuste põhikirja ning rahastamist (ELT L 317, 4.11.2014, lk 1).

⁴⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2018. aasta direktiiv (EL) 2018/1673 rahapesu vastu võitlemise kohta kriminaalõiguse abil (ELT L 284, 12.11.2018, lk 22–30).

- (23) Et tagada kõigile Euroopa piiriülestele ühingutele võrdsed võimalused, on oluline ühtlustada kogu liidus Euroopa piiriüleste ühingute juriidilise isiku staatuse ja õigusvõime põhijooned ning nende automaatne tunnustamine kõigis liikmesriikides ja registreerimismenetlus, ilma et liikmesriigid kehtestaksid nende küsimuste kohta erinevaid norme. Euroopa piiriüleste ühingute tegevuse neid aspekte, mida ei ole käesoleva direktiiviga ühtlustatud, tuleks reguleerida siseriiklike õigusnormidega, mida kohaldatakse siseriiklikus õiguses kõige sarnasemat liiki mittetulundusühingute suhtes. Sellised üksused, sõltumata nende nimetusest siseriiklikus õiguskorras, peaksid igal juhul põhinema liikmesriigis, nad peaksid olema oma laadilt mittetulunduslikud ja neil peaks olema juriidilise isiku staatus. Läbipaistvuse ja õiguskindluse tagamiseks peaksid liikmesriigid komisjonile nendest õigusnormidest teatama.
- (24) Tagamaks, et liikmesriikidel on asjakohased vahendid terrorismi rahastamise vastu võitlemiseks ja teatavate kapitaliliikumiste läbipaistvuse tagamiseks, ei tohiks käesoleva direktiivi alusel Euroopa piiriülese ühingu suhtes kehtivad reeglid piirata liikmesriikide võetud meetmeid, mille eesmärk on vältida mittetulundusühingute väärkasutamist avaliku korra ja julgeolekuga seotud kaalutlustel ja tagada teatavate kapitaliliikumiste läbipaistvus, kui see on nõutav liidu õiguse või liidu õigusega kooskõlas oleva siseriikliku õigusega.
- (25) Et kõrvaldada rohkem kui ühes liikmesriigis tegutsevate mittetulundusühingute õiguslikud ja haldustakistused ning tagada siseturu toimimine, peaksid kõik liikmesriigid automaatselt tunnustama Euroopa piiriülese ühingu juriidilise isiku staatust ja õigusvõimet. Selline juriidilise isiku staatus ja õigusvõime tuleks anda siis, kui Euroopa piiriülene ühing on end liikmesriigis registreerinud.
- (26) Euroopa piiriüleisel ühingul peaks olema võimalik vabalt otsustada oma tegevuseeskirja üle. Liikmesriigid võivad seda vabadust piirata üksnes juhul, kui piirangut kohaldatakse üldiselt ja mittediskrimineerivalt, seadusega ette nähtud viisil, mis on põhjendatud ülekaaluka avaliku huviga ja sobiv taotletava eesmärgi saavutamiseks ega lähe kaugemale sellest, mis on eesmärgi saavutamiseks vajalik.
- (27) Euroopa Liidu toimimise lepingu artikleid 52, 62 ja 65 ning asjakohast kohtupraktikat kohaldatakse ka Euroopa piiriüleste ühingute suhtes. Nendes ELi toimimise lepingu artiklites on sätestatud asutamisevabadust, teenuste osutamise vabadust ja kapitali vaba liikumist piiravate meetmete põhjendatus avaliku korra, avaliku julgeoleku ja rahvatervise huvidega. Lisaks on Euroopa Kohus oma kohtupraktikas välja töötanud mõiste „avalikust huvist tulenevad ülekaalukad põhjused“, millele viidatakse käesoleva direktiivi teatavates sätetes. Liikmesriikide meetmeid, mis võivad takistada aluslepingus sätestatud vabaduste kasutamist või muuta selle vähem atraktiivseks, tuleks lubada üksnes juhul, kui neid saab põhjendada aluslepingus loetletud eesmärkidega või liidu õiguses tunnustatud ülekaaluka avaliku huviga. Kuigi ammendavat määratlust ei ole, on Euroopa Kohus tunnistanud, et piirangud on võimalikud mitmesugustel põhjustel, nagu avalik kord, avalik julgeolek ja rahvatervis, korra säilitamine ühiskonnas, sotsiaalpoliitika eesmärgid, teenusesaajate kaitse, tarbijakaitse, töötajate kaitse, kui muud tingimused on täidetud. Sellised meetmed peavad igal juhul olema asjaomase eesmärgi saavutamiseks sobivad ega tohi minna kaugemale sellest, mis on eesmärgi saavutamiseks vajalik.
- (28) Selleks et tagada kogu liidus ühine ja sobiv lähenemine juhtimisele, peaks Euroopa piiriüleisel ühingul olema otsuseid tegev organ, kuhu kuuluvad kõik liikmed – mõnes liikmesriigis nimetatakse seda tavaliselt üldkoosolekuks või üldkoguks. Euroopa piiriüleisel ühingul peaks olema ka täitevorgan, mida mõnes liikmesriigis nimetatakse

tavaliselt täitevkomiteeks või juhatuseks; täitevorgan peaks vastutama Euroopa piiriülese ühingu haldamise, juhtimise ja tegevuse korraldamise eest. See peaks tagama ka Euroopa piiriülese ühingu põhikirja ja õiguslike kohustuste täitmise ning esindama ühingu suhetes kolmandate isikutega ja kohtumenetlustes. Euroopa piiriülese ühingu täitevorgan peaks koosnema vähemalt kolmest isikust, olgu need siis füüsilised isikud või juriidilised isikud nende esindajate kaudu.

- (29) Et Euroopa piiriülesed ühingud saaksid tulemuslikult tegutseda ning et tagada võrdne kohtlemine võrreldes mittetulundusühingutega siseriiklikus õiguses, ei tohiks Euroopa piiriüleseid ühinguid kohelda ebasoodsamalt kui päritoluliikmesriigi õiguskorras kõige sarnasemat mittetulundusühingut.
- (30) Vastavalt diskrimineerimiskeelu põhimõttele ning ühinemisvabaduse tagamiseks ei diskrimineerita käesoleva direktiivi rakendamisel ja kohaldamisel ühtegi rühma ega üksikisikut mis tahes põhjustel, näiteks sünnipära, vanuse, nahavärvi, bioloogilise või sotsiaalse soo, seksuaalse sättumuse, soolise identiteedi, tervisliku seisundi, sisserände- või elukohastaatuse, geneetiliste omaduste, keele, rahvusliku, etnilise või sotsiaalse päritolu, poliitiliste või muude vaadete, rahvusvähemusse kuulumise, füüsilise või vaimse puude, varalise seisundi, rassi, usutunnistuse või veendumuste või muu seisundi alusel.
- (31) Liikmesriikidevahelise ning liikmesriikide ja komisjoni vahelise koostöö hõlbustamiseks peaksid liikmesriigid määrama pädeva asutuse, kes vastutab käesoleva direktiivi ülevõtmise õigusnormi kohaldamise eest (edaspidi „pädev asutus“). Komisjon peaks avaldama pädevate asutuste nimekirja. Et saada põhjalik ülevaade Euroopa piiriüleste ühingu õiguslikust kohtlemisest liikmesriikides, peaksid liikmesriigid teatama komisjonile selliste asutuste nimed ja ülesanded, mis ei ole pädevad asutused, ent mis on asutatud või määratud nende siseriiklikus õiguskorras kõige sarnasema mittetulundusühingu suhtes kehtivate siseriiklike õigusnormide kohaldamise tarbeks.
- (32) Kooskõlas Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklis 47 ning Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni artiklis 13 sätestatud õigusega tõhusale õiguskaitsevahendile ja õiglasele kohtulikule arutamisele peaks pädevate asutuste poolt käesoleva direktiivi rakendamiseks vastu võetud siseriiklike õigusnormide kohaldamisel tehtud otsuseid saama kohtulikult kontrollida. Selline kohtulik kontroll pädevate asutuste otsuste suhtes, sealhulgas tegevusetuse suhtes, peaks olema kättesaadav nii Euroopa piiriülestele ühinguale kui ka muudele füüsilistele või juriidilistele isikutele. Õigus kohtulikule kontrollile hõlmab õigust asja õiglasele ja avalikule arutamisele mõistliku aja jooksul sõltumatus ja erapooletus kohtus, mis on moodustatud seaduse alusel vastavalt asjaomase liikmesriigi siseriiklikule õigusele, kooskõlas Euroopa Liidu põhiõiguste harta artikliga 47.
- (33) Pidades silmas Euroopa piiriülese ühingu mittetulunduslikku otstarvet, peaks tal olema võimalik taotleda liikmesriikides, kus ta tegutseb, mittediskrimineerival alusel rahastamist avalik-õiguslikust või eraõiguslikust allikast. Euroopa piiriülese ühingu õigust saada ja anda rahalisi vahendeid ei tohiks piirata, välja arvatud juhul, kui piirang on seadusega ette nähtud, põhjendatud ülekaaluka avaliku huviga, sobib taotletava eesmärgi saavutamiseks ega lähe kaugemale sellest, mis on eesmärgi saavutamiseks vajalik, ning on kooskõlas liidu õigusega.
- (34) Tagamaks, et Euroopa piiriülesed ühingud saavad siseturust täit kasu, peaks Euroopa piiriülestel ühingutel olema võimalik osutada ja saada teenuseid ning tegeleda kaubavahetusega ilma liikmesriikide sekkumiseta. Piiranguid võib kehtestada üksnes

juhul, kui need on seadusega ette nähtud, õigustatud avalikust huvist tulenevate ülekaalukate põhjusega ja sobivad taotletava eesmärgi saavutamiseks ega lähe kaugemale sellest, mis on eesmärgi saavutamiseks vajalik. See ei tohiks mõjutada muude liidu õigusaktide sätteid. Siia hulka peaksid kuuluma põhivabadusi tugevdavate liidu õigusaktide sätteid, näiteks need, mis on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2006/123/EÜ⁴¹, mis tagavad asutamisvabaduse ja teenuste osutamise vabaduse, ning muude liidu õigusaktide sätteid, millega reguleeritakse konkreetset majandustegevust, millega Euroopa piiriülesed ühingud tegelevad.

- (35) Et luua mittetulundusühingute jaoks tõeline siseturg, on vaja kaotada teatavad piirangud asutamisvabadusele ning teenuste ja kapitali vabale liikumisele, mis teatavate liikmesriikide õigusaktides veel kehtivad. Seetõttu ei tohiks liikmesriigid kehtestada diskrimineerivaid nõudeid, mis põhinevad Euroopa piiriülese ühingu või selle täitevorgani liikmete kodakondsusel, välja arvatud käesolevas direktiivis sätestatud juhtudel. Samuti ei tohiks liikmesriigid kehtestada nõuet, et liikmed peavad koosoleku kvoorumi tagamiseks füüsiliselt kohal viibima. Et võimaldada Euroopa piiriülesel ühingul kasutada kõiki siseturu eeliseid, ei tohiks liikmesriigid nõuda, et Euroopa piiriülese ühingu registrijärgne asukoht oleks samas liikmesriigis, kus on tema juhatuse asukoht või peamine tegevuskoht. Samuti ei tohiks liikmesriigid kehtestada Euroopa piiriülestele ühingutele üldkeeldu tegeleda majandustegevusega ega lubada neil tegeleda majandustegevusega üksnes juhul, kui see on seotud Euroopa piiriülese ühingu põhikirjas sätestatud eesmärgiga.
- (36) Euroopa piiriülese ühingu registreerimine peaks tähendama Euroopa piiriülese ühingu loomist. Registreerimiseks peaks Euroopa piiriülesel ühingul olema vähemalt kolm asutajaliiget. Euroopa piiriülese ühingu asutajaliikmeteks peaksid saama olla nii liidus asutatud mittetulunduslikud juriidilised isikud kui ka füüsilised isikud, kes on liidu kodanikud või elavad seaduslikult liidu territooriumil. Samuti peaks mittetulundusühingutel olema võimalik end samas liikmesriigis Euroopa piiriüleseks ühinguks ümber kujundada.
- (37) Tagamaks, et Euroopa piiriülesed ühingud saavad tegutseda piiriüleselt, ja järgides proportsionaalsuse põhimõtet, peaksid nad end registreerima ainult üks kord oma päritoluliikmesriigis, et omandada juriidilise isiku staatus ja õigusvõime. Et tagada sellise registreerimise automaatne tunnustamine kogu liidus, on vaja registreerimismenetlus ühtlustada. See puudutab eelkõige dokumente ja teavet, mis on vajalikud Euroopa piiriülese ühingu registreerimistaotluse esitamiseks, samuti läbiviidavaid kontrole.
- (38) Liikmesriikidel peaks olema õigus nõuda, et registreeritud Euroopa piiriülene ühing esitaks deklaratsiooni või teavet, taotleksid või saaksid lube teatava tegevusega tegelemiseks üksnes juhul, kui i) selliseid nõudeid kohaldatakse üldiselt ja mittediskrimineerivalt, ii) need on seadusega ette nähtud, iii) need on õigustatud avalikust huvist tulenevate ülekaalukate põhjusega, iv) need on sobivad taotletava eesmärgi saavutamiseks ega lähe kaugemale sellest, mis on eesmärgi saavutamiseks vajalik. Sellised nõuded võivad näiteks olla seotud teatavate sektorite, nagu tervishoiu eripäradega. Kui liikmesriigid näevad ette selliseid täiendavaid menetlusi, tuleks see teave teha üldsusele kättesaadavaks, et Euroopa piiriülene ühing saaks neid nõudeid täita.

---

⁴¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2006. aasta direktiiv 2006/123/EÜ teenuste kohta siseturul (ELT L 376, 27.12.2006, lk 36).

- (39) Pettuste vältimiseks on tähtis, et liikmesriigid kontrolliksid Euroopa piiriülese ühingu asutajaliikmete ja seaduslike esindajate isikusamasust. Isikusamasuse kontrollimine on eriti oluline siis, kui registreerimistaotlus esitatakse elektrooniliselt. Liikmesriikide erinevate tavade tõttu peaksid isikusamasuse kontrollimise konkreetsete meetodid jääma asjaomase liikmesriigi otsustada.
- (40) Austades asutamisevabadust ja ühinemisevabadust, tuleks Euroopa piiriülese ühingu registreerimisest keelduda juhul, kui ei täideta käesolevas direktiivis sätestatud registreerimise vorminõudeid, kui taotlus ei ole täielik või kui põhikirjas kirjeldatud eesmärgid on vastuolus liidu õiguse või liidu õigusega kooskõlas oleva liikmesriigi õigusega. Lisaks tuleb registreerimine tagasi lükata, kui taotlus ei vasta käesolevas direktiivis sätestatud Euroopa piiriülese ühingu moodustamise põhinõuetele, milleks on mittetulunduslik otstarve, asutajaliikmete miinimumarv, piiriülesus, s.o tegevus vähemalt kahes liikmesriigis, ja asutajaliikmed, kellel on sidemed vähemalt kahe liikmesriigiga. Euroopa piiriülese ühingu registreerimisest keeldumist peab pädev asutus nõuetekohaselt põhjendama ja see tuleb edastada kirjalikus vormis.
- (41) Liikmesriikidelt tuleks nõuda, et nad looksid registri Euroopa piiriüleste ühingute registreerimiseks ning selle teabe haldamiseks ja avaldamiseks. Register peaks sisaldama teavet Euroopa piiriüleste ühingute ja esitatud dokumentide kohta. Kuna registris säilitatav teave võib aeguda, peaksid liikmesriigid tagama, et Euroopa piiriülese ühing teatab pädevale asutusele kõigist muudatustest Euroopa piiriüleste ühingu puudutavas teabes ja et registris hoitavat teavet ajakohastatakse. Liikmesriikidel peaks olema lubatud kasutada käesoleva direktiivi kohaldamisel olemasolevaid riiklikke registreid. Et tagada läbipaistvus eelkõige Euroopa piiriülese ühingu liikmetele ja võlausaldajatele, kui see on asjakohane, tuleks Euroopa piiriülese ühingu tunnistus ning teave selle likvideerimise ja tegevuse lõpetamise kohta teha üldsusele kättesaadavaks maksimaalselt kuue kuu jooksul pärast Euroopa piiriülese ühingu tegevuse lõpetamist. Koostalitlusvõimealased lahendused, mis on välja töötatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse ettepaneku (millega kehtestatakse meetmed avaliku sektori koostalitlusvõime kõrge taseme tagamiseks kogu liidus)⁴² rakendamise raames, võivad veelgi toetada liikmesriike nende registrite piiriülese koostalitlusvõime suunas liikumisel. Tagamaks, et teave Euroopa piiriülese ühingu olemasolu kohta jääb kättesaadavaks ka pärast selle tegevuse lõpetamist, tuleks kõiki registreid hoitavaid ja talletatavaid andmeid säilitada kaks aastat pärast ühingu tegevuse lõpetamist.
- (42) Käesoleva direktiivi raames toimuv isikuandmete töötlemine, sealhulgas isikuandmete töötlemine riiklike registrite või Euroopa piiriüleste ühingute ja nende seaduslike esindajate registrite pidamiseks, juurdepääs sellistes registrites sisalduvatele andmetele ning halduskoostöö raames toimuv teabevahetus ja liikmesriikide vastastikune abi kooskõlas käesoleva direktiiviga, vajaduse korral Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1024/2012⁴³ loodud siseturu infosüsteemi (IMI) kaudu ning

---

⁴² COM(2022) 720.

⁴³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta määrus (EL) nr 1024/2012, mis käsitleb siseturu infosüsteemi kaudu tehtavat halduskoostööd ning millega tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2008/49/EÜ (ELT L 316, 14.11.2012, lk 1).

andmete säilitamine vastavalt käesolevale direktiivile peab toimuma kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrustega (EL) 2016/679⁴⁴ ja (EL) 2018/1725⁴⁵.

- (43) Selleks et Euroopa piiriüleised ühingud saaksid siseturust täit kasu ning arvestades, et liikuvusega seotud õigused on otseselt seotud siseturu toimimisega ja selleks vajalikud, peaks Euroopa piiriülestel ühingutel olema võimalik viia oma registrijärgne asukoht üle ühest liikmesriigist teise. Selline registrijärgse asukoha üleviimine ei tohiks kaasa tuua Euroopa piiriülese ühingu tegevuse lõpetamist päritoluliikmesriigis ega uue juriidilise isiku asutamist uues päritoluliikmesriigis ega mõjutada Euroopa piiriülese ühingu mis tahes varasid ega kohustusi, sealhulgas lepingutingimusi või laenusid, õigusi või kohustusi, mis kehtisid enne üleviimist. Liikuvuse korral peaksid liikmesriigid tagama vajaduse korral Euroopa piiriülese ühingu võlausaldajate huvide kaitse. Euroopa piiriülese ühingu töötajate kaitse tagamiseks tuleks nõuda, et Euroopa piiriülene ühing teataks neile aegsasti igast kavandatavast üleviimisest ning võimaldaks neil üleviimislepingu projektiga tutvuda. Kohaldada võib ka muid liidu ja siseriikliku õiguse sätteid, mis käsitlevad töötajate kaitset, nagu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2002/14/EÜ⁴⁶.
- (44) Euroopa piiriülese ühingu registrijärgse asukoha üleviimise korra ühtlustamiseks peaksid liikmesriigid tagama, et registrijärgse asukoha üleviimise otsustab asjaomase Euroopa piiriülese ühingu otsuseid tegev organ. Euroopa piiriülene ühing peaks esitama taotluse koos asjakohaste dokumentidega selle liikmesriigi pädevale asutusele, kuhu asukoht üle viiakse, ning teavitama üleviimistaotluse esitamise ajal ka oma päritoluliikmesriigi pädevat asutust. Vajaduse korral tuleks kavandatavat Euroopa piiriülese ühingu põhikirja muuta vastavalt selle liikmesriigi siseriikliku õiguse nõuetele, kuhu Euroopa piiriülene ühing asukoha üleviimist taotleb. Registrijärgse asukoha üleviimisel saab Euroopa piiriülesest ühingust uue päritoluliikmesriigi siseriikliku õiguse kohane Euroopa piiriülene ühing. Registrijärgse asukoha üleviimisest tulenev kohaldatava õiguse muutus ei tohiks dubleerimise vältimiseks viia selleni, et uue päritoluliikmesriigi pädev asutus kontrollib kõiki elemente, mida on eelmises liikmesriigis registreerimise ajal juba kontrollitud ja mis on käesoleva direktiiviga ühtlustatud. Selle liikmesriigi pädev asutus, kuhu Euroopa piiriülese ühingu registrijärgne asukoht kavandatakse üle viia, peaks lükkama üleviimise taotluse tagasi üksnes juhul, kui käesolevat direktiivi üle võtvates siseriiklikes õigusaktides sätestatud nõuded ei ole täidetud, ning ei tohiks sellest keelduda muudel põhjustel. Eelkõige ei tohiks pädev asutus taotlust tagasi lükata põhjusel, et täidetud ei ole sellised siseriiklikus õiguses sätestatud nõuded, mis ei saanud artikli 19 kohaselt olla põhjus registreerimisest keeldumiseks. Selleks et hõlbustada Euroopa piiriülese ühingu registrijärgse asukoha üleviimist siseturul, peaks uue päritoluliikmesriigi pädev asutus andma välja ajakohastatud tunnistuse kooskõlas artikli 21 lõikega 2, kohandades kordumatut registreerimisnumbrit ja selle liikmesriigi kahetähelist riigikoodi, kuhu

⁴⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määrus (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 119, 4.5.2016, lk 1).

⁴⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1725, mis käsitleb füüsiliste isikute kaitset isikuandmete töötlemisel liidu institutsioonides, organites ja asutustes ning isikuandmete vaba liikumist, ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 45/2001 ja otsus nr 1247/2002/EÜ (ELT L 295, 21.11.2018, lk 39).

⁴⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. märtsi 2002. aasta direktiiv 2002/14/EÜ, millega kehtestatakse töötajate teavitamise ja nõustamise üldraamistik Euroopa Ühenduses – Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni ühisdeklaratsioon töötajate esindamise kohta (ELT L 80, 23.3.2002, lk 39).

Euroopa piiriülese ühingu tegevuskoht üle viiakse, ning registrijärgse asukoha postiaadressi ja vajaduse korral muid elemente.

- (45) Kooskõlas kogunemis- ja ühinemisvabadusega tuleks Euroopa piiriülese ühingu tegevus lõpetada üksnes selle liikmete otsusega või päritoluliikmesriigi pädeva asutuse otsusega. Kui Euroopa piiriülese ühingu tegevuse lõpetamine tuleneb selle liikmete otsusest, tuleks see vastu võtta erakorralisel koosolekul kahekolmandikulise häälteenamusega, mis esindab vähemalt poolt liikmete koguarvust. Euroopa piiriülese ühingu tegevuse võib viimase abinõuna lõpetada mittevabatahtlikult Euroopa piiriülese ühingu päritoluliikmesriigi pädeva asutuse otsusega üksnes juhul, kui Euroopa piiriülese ühing ei järgi oma mittetulunduslikku laadi, kui tema tegevus kujutab endast ohtu avalikule korrale või kui ühingu täitevorgani liikmed on süüdi mõistetud eriti raskest kuriteos või kui ühing ise on kuriteos süüdi mõistetud, kui selline võimalus on siseriikliku õigusega lubatud. Sellisel juhul peaks pädev asutus teatama Euroopa piiriülesele ühingule ametlikult oma kahtlustest ja kuulama ühingu ära, et anda talle võimalus vastata.
- (46) Euroopa piiriülese ühingu tegevuse lõpetamine peaks kaasa tooma selle likvideerimise. Euroopa piiriülese ühingu likvideerimine peaks olema kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. mai 2015. aasta määrusega (EL) 2015/848 maksejõuetusmenetluse kohta,⁴⁷ milles nõutakse, et maksejõuetusmenetluse ja selle mõju suhtes kohaldatakse selle liikmesriigi õigust, mille territooriumil menetlus on algatatud. Kooskõlas Euroopa piiriülese ühingu mittetulundusliku laadiga tuleks kõik lõpetatud Euroopa piiriülese ühingu varad üle anda mittetulunduslikule üksusele, kes tegeleb tegevuse lõpetanud ühinguga sarnase tegevusega, või anda need üle kohalikule omavalitsusele, kes peaks neid kasutama samasuguse tegevuse jaoks nagu tegevuse lõpetanud ühingu tegevus.
- (47) Selleks et võimaldada Euroopa piiriüleisel ühingul tõendada, et ta on end liikmesriigis registreerinud, hõlbustada veelgi piiriüleseid menetlusi ning lihtsustada ja vähendada formaalsusi, peaksid pädevad asutused registreerimisprotsessi viimase sammuna välja andma tunnistuse (edaspidi „Euroopa piiriülese ühingu tunnistus“), mis sisaldab olulist registreerimisteavet, sealhulgas Euroopa piiriülese ühingu nime, registrijärgse asukoha aadressi ja seaduslike esindajate nimesid. Et hõlbustada kõnealuse tunnistuse kasutamist eri liikmesriikides ilma täiendavate kohanduste või nõuete täitmisega seotud kuludeta, peaks komisjon kehtestama standardvormi, mis on kättesaadav kõigis liidu keeltes. Seega tuleks selleks, et tagada käesoleva õigusakti ühetaolised rakendamistingimused, anda komisjonile rakendamisevolitused standardvormi koostamiseks, sealhulgas vormi tehnilise kirjelduse kehtestamiseks. Neid volitusi tuleks teostada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011⁴⁸. Nimetatud rakendusaktid tuleks vastu võtta kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 182/2011 artiklis 5 osutatud kontrollimenetlusega.
- (48) Liikmesriigid peaksid määratlema mõiste „eriti raske kuritegu“, mille hulka võib kuuluda terrorism, inimkaubandus ning naiste ja laste seksuaalne ärakasutamine,

⁴⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. mai 2015. aasta määrus (EL) 2015/848 maksejõuetusmenetluse kohta (ELT L 141, 5.6.2015).

⁴⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisevolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011).

ebaseaduslik uimastikaubandus, ebaseaduslik relvakaubandus, rahapesu, korruptsioon, maksevahendi võltsimine, küberkuritegevus ja organiseeritud kuritegevus.

- (49) Et liikmesriigid saaksid tõhusalt rakendada käesoleva direktiivi halduskoostööd käsitlevaid õigusnorme ja et hõlbustada koostööd, peaksid liikmesriigid kasutama siseturu infosüsteemi (IMI). Eelkõige peaksid pädevad asutused kasutama siseturu infosüsteemi selleks, et teatada teiste liikmesriikide pädevatele asutustele uue Euroopa piiriülese ühingu loomisest, sealhulgas juhul, kui mittetulundusühing kujundatakse ümber Euroopa piiriüleseks ühinguks. Kui pädev asutus saab registreerimistaotluse, peaks ta IMI kaudu suhtlema nende liikmesriikide pädevate asutustega, kus need dokumendid on välja antud, et kontrollida näiteks nende seaduslikkust. Euroopa piiriülese ühingu registrijärgse asukoha üleviimise korral peaks uue päritoluliikmesriigi pädev asutus teatama üleviimisest teiste liikmesriikide pädevatele asutustele ja ajakohastama infosüsteemi asjakohase teabega. Nii vabatahtliku kui ka mittevabatahtliku tegevuse lõpetamise korral peaks pädev asutus andma sellest teada ka teiste liikmesriikide pädevatele asutustele, et teatada neile tegevuse lõpetamisest ja ajakohastada infosüsteemi asjakohase teabega.
- (50) Kuna käesoleva direktiivi eesmärke, nimelt siseturu toimimise parandamist rohkem kui ühes liikmesriigis tegutsevate mittetulundusühingute õiguslike ja haldustõkete kõrvaldamise teel, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada ning neid on parem saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas ELi lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Nimetatud artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev direktiiv kaugemale sellest, mis on vajalik nende eesmärkide saavutamiseks.
- (51) Euroopa Andmekaitseinspektoriga konsulteeriti kooskõlas määruse (EL) 2018/1725 artikli 42 lõikega 1 ning ta esitas arvamuse 27. juunil 2023,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

1. peatükk

Üldsätted

Artikkel 1

Reguleerimisese

Käesolevas direktiivis sätestatakse meetmed, millega kooskõlastatakse Euroopa piiriüleste ühingute asutamise ja toimimise tingimusi, et mittetulundusühingutel oleks lihtsam kasutada tõhusalt oma õigusi, mis on seotud asutamisevabadusega, kapitali vaba liikumisega, teenuste osutamise ja saamise vabadusega ning kaupade vaba liikumisega siseturul.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

- (a) „päritoluliikmesriik“ – liikmesriik, kus Euroopa piiriülese ühingu registrijärgne asukoht asub või kuhu see üle viiakse;

- (b) „vastuvõttev liikmesriik“ – liikmesriik, mis ei ole päritoluliikmesriik ja kus Euroopa piiriülene ühing tegutseb;
- (c) „mittetulunduslik otstarve“ – olenemata sellest, kas ühingu tegevus on majanduslikku laadi või mitte, kasutatakse saadud kasumit üksnes Euroopa piiriülese ühingu põhikirjas määratletud eesmärkide saavutamiseks ja seda ei jaotata liikmete vahel;
- (d) „mittetulundusühing“ – siseriikliku õiguse kohane juriidiline isik, mis põhineb liikmesusel, on mittetulundusliku otstarbega ning juriidilise isiku staatusega;
- (e) Euroopa piiriülese ühingu tunnistus – päritoluliikmesriigi pädeva asutuse välja antud tunnistus, mis tõendab Euroopa piiriülese ühingu registreerimist.

Artikkel 3

Euroopa piiriülene ühing

1. Iga liikmesriik kehtestab oma õigussüsteemis Euroopa piiriülese ühingu õigusliku vormi. Liikmesriigid tagavad, et Euroopa piiriülene ühing on liikmesusel põhinev juriidiline isik, mille on vabatahtliku kokkuleppe alusel loonud füüsilised isikud, kes on liidu kodanikud või elavad seaduslikult ELis, või liidus seaduslikult asutatud mittetulundusliku otstarbega juriidilised isikud, välja arvatud:
  - (a) ametiühingud, erakonnad, usuorganisatsioonid ja selliste üksuste liidud;
  - (b) isikud, kes on süüdi mõistetud rahapesus, sellega seotud eelkuritegudes või terrorismi rahastamises;
  - (c) isikud, kelle suhtes kohaldatakse meetmeid, mis keelavad nende tegevuse liikmesriigis seoses rahapesu, sellega seotud eelkuritegude või terrorismi rahastamisega.
2. Liikmesriigid tagavad, et Euroopa piiriülesel ühingul on mittetulunduslik otstarve ning Euroopa piiriülese ühingu kasumit kasutatakse üksnes põhikirjas kirjeldatud eesmärkide saavutamiseks ning seda ei jaotata liikmete vahel.
3. Liikmesriigid tagavad, et Euroopa piiriülene ühing tegutseb või tema põhikirjas on ette nähtud tegutsemise vähemalt kahes liikmesriigis ja tal on asutajaliikmed, kellel on sidemed vähemalt kahe liikmesriigiga, võttes füüsiliste isikute puhul aluseks kodakondsuse või seadusliku elukoha ja juriidiliste isikute puhul registrijärgse asukoha.
4. Liikmesriigid tagavad, et Euroopa piiriülese ühingu nimele eelneb või järgneb Euroopa piiriülese ühingu tähistav lühend „ECBA“.
5. Liikmesriigid tagavad, et Euroopa piiriülese ühingu registrijärgne asukoht on Euroopa Liidus.

Artikkel 4

Euroopa piiriülese ühingu suhtes kehtivad reeglid

1. Kõikides käesoleva direktiiviga ühtlustatud küsimustes tagavad liikmesriigid, et Euroopa piiriülese ühingu suhtes kohaldatakse meetmeid, millega liikmesriigis, kus ühing on registreeritud või kus ta tegutseb, võetakse üle käesolev direktiiv.

2. Muudes küsimustes, mis on seotud Euroopa piiriülese ühingu asutamise või tegevusega, tagab iga liikmesriik, et Euroopa piiriüleste ühingute suhtes kohaldatakse riigisisises õiguses kõige sarnasema mittetulundusühingu suhtes kehtivaid siseriiklikke õigusnorme.
3. Käesoleva direktiivi alusel Euroopa piiriülese ühingu suhtes kehtivad reeglid ei mõjuta liikmesriikide meetmeid, mis võetakse avaliku korra või avaliku julgeoleku huvides, et vältida mittetulundusühingute väärkasutamist ja tagada teatavate kapitaliliikumiste läbipaistvus, kui see on nõutav liidu õiguse või liidu õigusega kooskõlas oleva siseriikliku õigusega.
4. Hiljemalt [kaks aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumist] määrab iga liikmesriik vastavalt lõikele 2 oma riiklikus õiguskorras kindlaks kõige sarnasema mittetulundusühingu õigusliku vormi ja teavitab komisjoni sellest ning kõnealuse õigusliku vormi suhtes kohaldatavatest riiklikest õigusnormidest. Liikmesriigid teatavad komisjonile viivitamata kõikidest muudatustest kindlaksmääratud õiguslikes vormides ja muudatustest nende suhtes kohaldatavates õigusnormides. Liikmesriigid ja komisjon teevad käesoleva lõike kohaselt esitatud teabe üldsusele kättesaadavaks.

Artikkel 5

Juriidilise isiku staatus ja õigusvõime

1. Liikmesriigid tagavad, et Euroopa piiriülene ühing omandab juriidilise isiku staatuse ja õigusvõime registreerimisel kooskõlas artikliga 19. Liikmesriigid tunnustavad teises liikmesriigis registreeritud Euroopa piiriülese ühingu juriidilise isiku staatust ja õigusvõimet ilma täiendavat registreerimist nõudmata.
2. Liikmesriigid tagavad, et Euroopa piiriülesel ühingul on õigus sõlmida lepinguid ja teha õigustoiminguid, olla kohtus menetlusosaliseks, omada vallas- ja kinnisvara, tegeleda majandustegevusega, värvata töötajaid, võtta vastu, hankida ja käsutada mis tahes liiki annetusi ja muid rahalisi vahendeid mis tahes seaduslikust allikast, osaleda avalikes hangetes ning taotleda avaliku sektori poolset rahastamist.

Artikkel 6

Põhikiri

1. Välja arvatud käesoleva artikli lõikes 2 ning artiklites 3, 7 ja 8 sätestatud normid, ei kehtesta päritoluliikmesriik reegleid, mis piiravad Euroopa piiriülese ühingu õigust määrata kindlaks oma tegevuseeskirjad, sealhulgas sisemist juhtimist ja juhtimisstruktuure käsitlevad reeglid, välja arvatud juhul, kui piirangud on:
  - (a) seadusega ette nähtud,
  - (b) õigustatud avalikust huvist tulenevate ülekaalukate põhjusega,
  - (c) sobivad taotletava eesmärgi saavutamiseks ega lähe kaugemale sellest, mis on eesmärgi saavutamiseks vajalik.
2. Liikmesriigid tagavad, et Euroopa piiriülese ühingu põhikiri sisaldab järgmist teavet:
  - (a) Euroopa piiriülese ühingu nimi;
  - (b) ühingu eesmärkide üksikasjalik kirjeldus ja selle mittetulunduslik otstarve;

- (c) asutajaliikmete nimed ja aadressid, kui tegemist on füüsiliste isikutega, juriidilistest isikutest asutajaliikmete puhul nende seaduslike esindajate nimed ja registrijärgne asukoht;
- (d) kui asutajaliige on juriidiline isik, siis tema põhikirja ja mittetulundusliku otstarbe üksikasjalik kirjeldus;
- (e) Euroopa piiriülese ühingu registrijärgse asukoha aadress;
- (f) Euroopa piiriülese ühingu varad registreerimise ajal;
- (g) liikmete vastuvõtmise, väljaarvamise ja väljaastumise tingimused ja kord;
- (h) liikmete õigused ja kohustused;
- (i) sätted, mis reguleerivad otsuseid tegeva organi ja täitevorgani koosseisu, toimimist, volitusi ja vastutust;
- (j) sätted, mis reguleerivad täitevorgani liikmete ametisse nimetamist, tagasikutsumist, volitusi ja vastutust;
- (k) otsuseid tegeva organi suhtes kehtivad häälteenamuse ja kvoorumi nõuded;
- (l) põhikirja muutmise kord;
- (m) Euroopa piiriülese ühingu tegutsemise aeg, kui see on ajaliselt piiratud;
- (n) Euroopa piiriülese ühingu vara käsutamise viis tegevuse lõpetamise korral.

Artikkel 7

Juhtimine

1. Liikmesriigid tagavad, et Euroopa piiriüleisel ühingul on otsuseid tegev organ ja täitevorgan.
2. Liikmesriigid tagavad, et Euroopa piiriülese ühingu täitevorgani liikmeks võivad olla ainult füüsilised isikud, kes on liidu kodanikud või kes elavad liidus seaduslikult, ning liidus asutatud mittetulundusliku otstarbega juriidilised isikud oma esindajate kaudu. Euroopa piiriülese ühingu täitevorgan koosneb vähemalt kolmest isikust.
3. Liikmesriigid tagavad, et eriti raskes kuriteos süüdi mõistetud füüsilised isikud ei tohi olla täitevorgani liikmed ega täitevorgani liikmeks oleva juriidilise isiku esindajad.

Artikkel 8

Liikmed

1. Liikmesriigid tagavad, et igal Euroopa piiriülese ühingu liikmel on üks hääl.
2. Liikmesriigid tagavad, et Euroopa piiriülese ühingu liikmed ei vastuta isiklikult ühingu tegevuse või tegevusetuse eest.

2. peatükk

Õigused ja keelatud piirangud

Artikkel 9

Võrdne kohtlemine

Iga liikmesriik tagab, et mitte üheski nende tegevuse aspektis ei kohelda Euroopa piiriüleseid ühinguid vähem soodsalt kui siseriikliku õiguse kohaselt kooskõlas artikli 4 lõikega 4 kindlaks määratud mittetulundusühinguid.

Artikkel 10

Diskrimineerimiskeeld

Liikmesriigid tagavad, et käesoleva direktiivi rakendamisel ja kohaldamisel ei diskrimineerita ühtegi rühma ega üksikisikut mis tahes põhjustel, näiteks sünnipära, vanuse, nahavärvi, bioloogilise või sotsiaalse soo, seksuaalse sättumuse, soolise identiteedi, tervisliku seisundi, sisserände- või elukohastaatuse, geneetiliste omaduste, keele, rahvusliku, etnilise või sotsiaalse päritolu, poliitiliste või muude vaadete, füüsilise või vaimse puude, rahvusvähemusse kuulumise, varalise seisundi, rassi, usutunnistuse või veendumuste või muu seisundi alusel.

Artikkel 11

Kohtulik kontroll

Liikmesriigid tagavad, et kõiki nende territooriumil asuvate pädevate asutuste otsuseid, mis mõjutavad Euroopa piiriülese ühingu õigusi ja kohustusi või muude isikute õigusi ja kohustusi seoses Euroopa piiriülese ühingu tegevusega, saab lasta kohtulikult kontrollida kooskõlas liidu põhiõiguste harta artikliga 47.

Artikkel 12

Ühekordne registreerimine

1. Liikmesriigid tagavad, et Euroopa piiriülene ühing tuleb registreerida ainult üks kord. Registreerimine toimub vastavalt artiklitele 18 ja 19.
2. Liikmesriigid ei nõua, et registreeritud Euroopa piiriülesed ühingud esitaksid deklaratsiooni või teavet või taotleksid või saaksid lube konkreetseks tegevuseks, välja arvatud juhul, kui sellised nõuded on:
  - (a) seadusega ette nähtud,
  - (b) õigustatud avalikust huvist tulenevate ülekaalukate põhjusega,
  - (c) sobivad taotletava eesmärgi saavutamiseks ega lähe kaugemale sellest, mis on eesmärgi saavutamiseks vajalik.
3. Lõige 1 ei mõjuta nõuet esitada deklaratsioon, esitada teavet, taotleda või saada luba konkreetseks tegevuseks, kui see on ette nähtud liidu õiguse või liidu õigust rakendavate siseriiklike õigusnormidega.

Artikkel 13

Rahastamine

1. Liikmesriigid tagavad, et Euroopa piiriülel ühingul on olenemata registreerimisliikmesriigist ELi õiguse üldpõhimõtete kohane vaba ja mittediskrimineeriv juurdepääs rahastamisele avaliku sektori vahenditest.
2. Liikmesriigid ei kehtesta piiranguid Euroopa piiriüle ühingu võimele pakkuda või saada rahalisi vahendeid, sealhulgas annetusi, mis tahes seaduslikust allikast, välja arvatud juhul, kui sellised piirangud on:
  - (a) seadusega ette nähtud,
  - (b) õigustatud avalikust huvist tulenevate ülekaalukate põhjusega,
  - (c) sobivad taotletava eesmärgi saavutamiseks ega lähe kaugemale sellest, mis on eesmärgi saavutamiseks vajalik.

Artikkel 14

Teenuste osutamine ja kaubavahetus

1. Liikmesriigid tagavad, et Euroopa piiriüleseid ühinguid saab vabalt asutada ja neil on vabadus osutada ja saada teenuseid ning kasutada siseturul kaupade vaba liikumist kooskõlas ELi õigusega.
2. Ilma et see piiraks muude liidu õigusaktide sätete kohaldamist, ei kehtesta liikmesriigid lõikes 1 osutatud tegevustele mingeid piiranguid, välja arvatud juhul, kui sellised piirangud on:
  - (a) seadusega ette nähtud,
  - (b) õigustatud avalikust huvist tulenevate ülekaalukate põhjusega,
  - (c) sobivad taotletava eesmärgi saavutamiseks ega lähe kaugemale sellest, mis on eesmärgi saavutamiseks vajalik.

Artikkel 15

Keelatud piirangud

Liikmesriigid tagavad, et Euroopa piiriüle ühingu suhtes ei kohaldata järgmisi nõudeid:

- (a) nõuded, mis otseselt või kaudselt põhinevad Euroopa piiriüle ühingu või selle täitevorgani liikmeks olevate füüsiliste isikute kodakondsusel või elukohal, välja arvatud käesolevas direktiivis sätestatud juhtudel;
- (b) nõue, et Euroopa piiriüle ühingu või selle otsuseid tegeva või täitevorgani liikmed peavad koosoleku kvoorumi tagamiseks füüsiliselt kohal olema;
- (c) nõue, et juhatuse asukoht või peamine tegevuskoht peab olema samas liikmesriigis, kus on registrijärgne asukoht;
- (d) nõue, millega vastuvõttev liikmesriik seab teises liikmesriigis registreeritud Euroopa piiriüle ühingu tunnustamise tingimuseks selle riigi piiriüleste ühingute tunnustamise asjaomases teises liikmesriigis;

- (e) nõue, et vastuvõtvast liikmesriigis tegutsemiseks peab Euroopa piiriülene ühing olema olnud teatava aja päritoluliikmesriigis registreeritud;
- (f) nõue, et annetuste saamiseks liidus asuvatest allikatest on vaja liikmesriigi ametiasutuse luba või heakskiitu;
- (g) järgmised piirangud regulaarsele või juhuti toimuvale majandustegevusele:
  - i) üldkeeld tegeleda majandustegevusega;
  - ii) luba Euroopa piiriülesel ühingul tegeleda majandustegevusega ainult juhul, kui selline tegevus on seotud nende põhikirjas kirjeldatud eesmärkidega;
  - iii) nõue, et majandustegevus ei tohi olla Euroopa piiriülese ühingu peamine eesmärk või tegevusala.

3. peatükk

Asutamine ja registreerimine

Artikkel 16

Asutamine

1. Liikmesriigid tagavad, et Euroopa piiriülene ühing loetakse asutatuks selle registreerimisel.
2. Liikmesriigid tagavad, et Euroopa piiriülesel ühingul on vähemalt kolm asutajaliiget.
3. Liikmesriigid tagavad, et asutajaliikmed väljendavad oma kavatsust asutada Euroopa piiriülene ühing kas omavahelise kirjaliku kokkuleppega või Euroopa piiriülese ühingu avakoosoleku kirjalikus protokollis sisalduva kokkuleppega; selleks kirjutavad asutajaliikmed sellisele kokkuleppele või protokollile nõuetekohaselt alla.

Artikkel 17

Mittetulundusühingu ümberkujundamine Euroopa piiriüleseks ühinguks

1. Liikmesriigid tagavad, et liidus asutatud mittetulundusühing võib end samas liikmesriigis ümber kujundada Euroopa piiriüleseks ühinguks.
2. Liikmesriigid tagavad, et mis tahes ümberkujundamise kiidab heaks ümberkujundatava üksuse otsuseid tegev organ.
3. Liikmesriigid tagavad, et ümberkujundamine ei too kaasa ümberkujundatava mittetulundusühingu tegevuse lõpetamist ega selle juriidilise isiku staatuse kadumist või katkemist.
4. Liikmesriigid tagavad, et kõik varad ja kohustused kantakse üle äsja asutatud Euroopa piiriülesele ühingule.
5. Liikmesriigid tagavad, et ümberkujundamine jõustub vastloodud Euroopa piiriülese ühingu registreerimisel vastavalt artiklile 19.
6. Liikmesriigid tagavad, et ümberkujundatud mittetulundusühingut käsitlev kanne kustutatakse kõigist registritest.

Artikkel 18

Registreerimise taotlemine

1. Liikmesriigid tagavad, et taotlus Euroopa piiriülese ühingu registreerimiseks esitatakse selle liikmesriigi pädevale asutusele, kus on Euroopa piiriülese ühingu kavandatav registrijärgne asukoht. Taotlusele lisatakse järgmised dokumendid ja teave, mis on esitatud selle liikmesriigi ametlikus keeles või mõnes muus selle liikmesriigi õigusega lubatud keeles:
  - (a) Euroopa piiriülese ühingu nimi;
  - (b) Euroopa piiriülese ühingu põhikiri;
  - (c) kavandatava registrijärgse asukoha postiaadress ja e-posti aadress;
  - (d) Euroopa piiriülest ühingut suhetes kolmandate isikutega ja kohtumenetlustes esindama volitatud isikute nimed ja aadressid ning mis tahes muu teave, mis on vastavalt kohaldatavale siseriiklikule õigusele vajalik nende isiku tuvastamiseks, ning märge selle kohta, kas need isikud võivad seda teha üksi või peavad nad tegutsema ühiselt;
  - (e) asutajaliikmete kirjalik nõusolek või sellist nõusolekut sisaldav Euroopa piiriülese ühingu asutamiskoosoleku protokoll, mille asutajaliikmed on nõuetekohaselt kinnitanud, või artiklis 17 viidatud ümberkujundamisotsus;
  - (f) täitevorgani liikmete kinnitus selle kohta, et nad võivad tegutseda mittetulundusühingute või äriühingute samaväärsetes organites juhatuse liikmena.

Liikmesriigid ei nõua muid dokumente ega teavet peale käesolevas lõikes loetletu.

2. Olenemata lõikest 3 tagavad liikmesriigid, et registreerimise tarbeks on taotlus täielik, kui see sisaldab lõikes 1 sätestatud dokumente ja teavet.
3. Erandina lõike 1 teisest lõigust võivad liikmesriigid vastu võtta õigusnorme, mis võimaldavad pädeval asutusel nõuda lisaks lõikes 1 osutatud dokumentidele ja teabele muid dokumente ja teavet, juhul kui need dokumendid või see teave on vajalikud; selleks saadetakse kirjalik otsus artikli 18 lõike 1 punktis d osutatud isikule, kes on volitatud Euroopa piiriülest ühingut esindama, ning täpsustatakse selles nõuetekohaselt põhjendatud kahtlus, et Euroopa piiriülese ühingu põhikirjas kirjeldatud eesmärgid oleksid vastuolus liidu õigusega või liidu õigusega kooskõlas olevate siseriiklike õigusnormidega.
4. Liikmesriigid tagavad, et Euroopa piiriülese ühingu registreerimistaotluse saab esitada elektrooniliselt.

Artikkel 19

Registreerimismenetlus

1. Liikmesriigid tagavad, et Euroopa piiriülene ühing registreeritakse 30 päeva jooksul alates täieliku taotluse esitamisest ning et registreering kehtib kogu liidus.
2. Liikmesriigid tagavad, et päritoluliikmesriigi pädev asutus teatab viivitamata kõigi teiste liikmesriikide pädevatele asutustele kõigist uutest Euroopa piiriüleste ühingute registreerimistest.

3. Kui registreerimiseks esitatud teave on puudulik või sisaldab ilmseid vigu, palub pädev asutus Euroopa piiriülesel ühingul täiendada või parandada oma taotlust mõistliku aja jooksul, mis ei tohi olla lühem kui 15 päeva alates kuupäevast, mil pädev asutus võtab ühendust artikli 18 lõike 1 punktis d osutatud isikuga, kes on volitatud Euroopa piiriülest ühingut esindama.
4. Olenemata käesoleva artikli lõikest 1 tagavad liikmesriigid, et pärast käesoleva artikli lõike 1 kohase täieliku taotluse saamist kontrollib pädev asutus Euroopa piiriülese ühingu registreerimise taotlust ja lükkab selle tagasi üksnes juhul, kui:
  - (a) taotlus ei vasta artiklis 3 sätestatud nõuetele;
  - (b) taotlust ei ole käesoleva artikli lõikes 3 sätestatud tähtaja jooksul täiendatud ega parandatud;
  - (c) Euroopa piiriülese ühingu seaduslike esindajate isikusamasust ei ole olnud võimalik kontrollida või on tuvastatud, et dokumendid on võltsitud;
  - (d) pädev asutus teeb pärast artikli 18 lõikes 3 sätestatud otsuse tegemist ja kõigi sellele otsusele vastuseks esitatud dokumentide ja teabe hindamist kindlaks, et Euroopa piiriülese ühingu põhikirjas kirjeldatud eesmärgid oleksid vastuolus liidu õiguse või liidu õigusega kooskõlas olevate siseriiklike õigusnormidega;
  - (e) artikli 18 lõike 1 punktis d osutatud isik, kes on volitatud Euroopa piiriülest ühingut esindama, või ühingu täitevorgani liige on süüdi mõistetud eriti raskes kuriteos.

Registreerimisest keeldumise otsus peab olema kirjalik, nõuetekohaselt põhjendatud ja adresseeritud artikli 18 lõike 1 punktis d osutatud isikule, kes on volitatud Euroopa piiriülest ühingut esindama.

5. Kui pädev asutus otsustab taotluse tagasi lükata või ei ole 30 päeva jooksul pärast täieliku taotluse esitamist otsust teinud, tagavad liikmesriigid, et kõnealust otsust või sellise otsuse puudumist saab lasta tõhusalt kohtulikult kontrollida.

Artikkel 20

Register

1. Iga liikmesriik loob registri Euroopa piiriüleste ühingute registreerimiseks kooskõlas artikliga 19.
2. Liikmesriigid tagavad, et registris säilitatakse ja ajakohastatakse järgmisi dokumente ja teavet:
  - (a) Euroopa piiriülese ühingu põhikiri;
  - (b) artikli 21 kohase Euroopa piiriülese ühingu tunnistuse koopia;
  - (c) Euroopa piiriülest ühingut suhetes kolmandate isikutega ja kohtumenetlustes esindama volitatud isikute nimed ja aadressid ning mis tahes muu teave, mis on vastavalt kohaldatavale siseriiklikule õigusele vajalik nende isiku tuvastamiseks, ning märge selle kohta, kas need isikud võivad seda teha üksi või peavad nad tegutsema ühiselt;
  - (d) Euroopa piiriülese ühingu likvideerimine ja selle tegevuse lõpetamine.

3. Liikmesriigid tagavad, et registreeritud Euroopa piiriüleised ühingud teatavad oma päritoluliikmesriigi pädevale asutusele registris hoitava teabe muudatustest 30 päeva jooksul pärast muudatust.
4. Liikmesriik tagab, et registri veebiversioonis tehakse üldsusele kättesaadavaks järgmine teave:
  - (a) artikli 21 kohane Euroopa piiriülese ühingu tunnistus;
  - (b) Euroopa piiriülese ühingu likvideerimine;
  - (c) Euroopa piiriülese ühingu tegevuse lõpetamine.
5. Liikmesriigid tagavad, et lõikes 4 osutatud dokumendid ja teave ei ole üldsusele kättesaadavad kauem kui kuus kuud pärast Euroopa piiriülese ühingu tegevuse lõpetamist.
6. Liikmesriigid tagavad, et pärast Euroopa piiriülese ühingu tegevuse lõpetamist ei säilitata isikuandmeid registris kauem kui kaks aastat.

Artikkel 21

Euroopa piiriülese ühingu tunnistuse sisu

1. Liikmesriik tagab, et pädevad asutused väljastavad Euroopa piiriülese ühingu tunnistuse nii digitaalselt kui ka paber kandjal viie päeva jooksul alates Euroopa piiriülese ühingu registreerimisest. Liikmesriigid tagavad, et Euroopa piiriülese ühingu tunnistust tunnustatakse tõendina Euroopa piiriülese ühingu registreerimise kohta. Euroopa piiriülese ühingu tunnistus peab sisaldama järgmist teavet:
  - (a) Euroopa piiriülese ühingu kordumatu registreerimisnumber ja päritoluliikmesriigi kahetäheline riigikood;
  - (b) Euroopa piiriülese ühingu registreerimise kuupäev;
  - (c) Euroopa piiriülese ühingu registrijärgse asukoha üleviimise kuupäev;
  - (d) Euroopa piiriülese ühingu nimi;
  - (e) Euroopa piiriülese ühingu registrijärgse asukoha postiaadress ja e-posti aadress;
  - (f) Euroopa piiriülese ühingu põhikirjas sätestatud eesmärgid.
2. Kui artikli 18 lõike 1 punktis d osutatud Euroopa piiriülest ühingut esindama volitatud isik on teatanud, et käesoleva artikli lõikes 1 loetletud teave on muutunud, annavad liikmesriigid viie päeva jooksul alates ajast, mil neile kõnealustest muudatustest teatati, välja ajakohastatud tunnistuse nii digitaalselt kui ka paber kandjal.
  - (2) Selleks et hõlbustada Euroopa piiriülese ühingu tunnistuse kasutamist kõigis liikmesriikides, ühtlustada selle vormi ning vähendada nii liikmesriikide pädevate asutuste kui ka Euroopa piiriüleste ühingute halduskoormust, kehtestab komisjon rakendusaktiga Euroopa piiriülese ühingu tunnistuse vormi ja tehnilise kirjelduse. Nimetatud rakendusakt võetakse vastu kooskõlas artikli 30 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

4. peatükk

Liikuvus

Artikkel 22

Registrijärgse asukoha üleviimine

1. Liikmesriigid tagavad, et Euroopa piiriülel ühingul on õigus viia oma registrijärgne asukoht ühest liikmesriigist teise.
2. Liikmesriigid tagavad, et lõikes 1 osutatud üleviimine ei too kaasa Euroopa piiriüle ühingu tegevuse lõpetamist ega uue juriidilise isiku loomist liikmesriigis, kuhu selle asukoht üle viiakse. Liikmesriigid tagavad, et registrijärgse asukoha üleviimine ei mõjuta Euroopa piiriüle ühingu varasid ega kohustusi, mis eksisteerisid enne selle üleviimist, sealhulgas lepingutes sisalduvaid tingimusi või laenusid, õigusi ja kohustusi.
3. Liikmesriigid tagavad, et üleviimine jõustub kuupäeval, mil Euroopa piiriülene ühing registreeritakse liikmesriigis, kuhu see on üle viidud.
4. Erandina käesoleva artikli lõikest 1 tagavad liikmesriigid, et selle liikmesriigi pädev asutus, kuhu Euroopa piiriülene ühing kavatab oma registrijärgse asukoha üle viia, ei luba üleviimist ühelgi järgmistest juhtudest:
  - (a) kui Euroopa piiriülene ühing ei täida artikli 3 lõike 1, 2 või 3 nõudeid;
  - (b) kui on tehtud artikli 24 lõikes 2 osutatud otsus või esitatud artikli 25 lõikes 3 osutatud põhjendatud teade;
  - (c) kui käimas on maksejõuetusmenetlus;
  - (d) kui eelmises päritoluliikmesriigis on algatatud eriti raske kuriteoga seotud menetlus artikli 18 lõike 1 punktis d osutatud Euroopa piiriüle ühingu esindama volitatud isikute, täitevorgani liikmete või Euroopa piiriüle ühingu enda suhtes, kui see võimalus on siseriiklikes õigusaktides ette nähtud.

Artikkel 23

Registrijärgse asukoha üleviimise menetlus

1. Ilma et see piiraks siseriiklikul või liidu õigusel põhinevate, töötajatele soodsamate sätete kohaldamist, tagavad liikmesriigid, et oma registrijärgset asukohta üle viia sooviva Euroopa piiriüle ühingu töötajatele teatatakse võimalikust üleviimisest ja neil on õigus aegsasti ja vähemalt üks kuu enne lõikes 2 osutatud erakorralist koosolekut tutvuda lõikes 2 osutatud otsuse eelnõuga, millega kiidetakse heaks registrijärgse asukoha üleviimine.
2. Liikmesriigid tagavad, et registrijärgse asukoha üleviimise otsuse peab vastu võtma Euroopa piiriüle ühingu otsuseid tegev organ erakorralisel koosolekul. See otsus tehakse kahekolmandikulise häälteenamusega, mis esindab vähemalt poolt kõigist liikmetest.
3. Liikmesriigid tagavad, et Euroopa piiriüle ühingu otsuseid tegev organ esitab registrijärgse asukoha üleviimise taotluse selle liikmesriigi pädevale asutusele, kuhu

ta soovib oma registrijärgse asukoha üle viia, ning teatab sellest taotlusest oma päritoluliikmesriigi pädevale asutusele. Taotlus sisaldab järgmist teavet:

- (a) Euroopa piiriülese ühingu otsuseid tegeva organi otsus, millega üleviimine heaks kiidetakse;
  - (b) Euroopa piiriülese ühingu tunnistus;
  - (c) Euroopa piiriülese ühingu registrijärgse asukoha kavandatav aadress liikmesriigis, kuhu see üle viiakse;
  - (d) Euroopa piiriülese ühingu põhikiri, milles vajaduse korral on täpsustatud selle uus nimi;
  - (e) üleviimise kavandatav kuupäev;
  - (f) aruanne, milles selgitatakse võlausaldajate ja töötajate kaitsemeetmeid, kui see on liidu või liikmesriigi õiguse kohaselt kohaldatav.
4. Liikmesriigid võivad vastu võtta õigusnorme, mis võimaldavad selle liikmesriigi pädeval asutusel, kuhu Euroopa piiriülene ühing soovib oma registrijärgse asukoha üle viia, nõuda lisaks lõikes 3 sätestatud dokumentidele ja teabele muid dokumente ja teavet, juhul kui need dokumendid ja see teave on küsimuse hindamiseks vajalikud; selleks saadetakse kirjalik otsus artikli 18 lõike 1 punktis d osutatud isikule, kes on volitatud Euroopa piiriülest ühingut esindama, ning täpsustatakse selles nõuetekohaselt põhjendatud kahtlus, et Euroopa piiriülese ühingu põhikirjas kirjeldatud eesmärgid oleksid vastuolus selle liikmesriigi siseriiklike õigusnormidega.
5. Liikmesriigid tagavad, et selle liikmesriigi pädeval asutusel, kuhu Euroopa piiriülene ühing kavatseb oma registrijärgse asukoha üle viia, on õigus teha üleviimistaotluse kohta otsus. Kõnealusel pädeval asutusel on õigus taotlus tagasi lükata üksnes juhul, kui:
- (a) käesoleva artikli lõikes 2 sätestatud nõuded ei ole täidetud;
  - (b) taotlus ei sisalda kõiki lõikes 3 nõutud elemente;
  - (c) tekib üks artikli 22 lõikes 4 sätestatud olukordadest;
  - (d) pädev asutus teeb pärast käesolevas lõikes sätestatud otsuse tegemist ja kõigi sellele otsusele vastuseks esitatud dokumentide ja teabe hindamist kindlaks, et Euroopa piiriülese ühingu põhikirjas kirjeldatud eesmärgid oleksid vastuolus liidu õigusega kooskõlas olevate siseriiklike õigusnormidega.
6. Pädev asutus võtab käesoleva artikli lõikes 5 osutatud otsuse vastu 30 päeva jooksul alates lõikes 3 osutatud registrijärgse asukoha üleviimise taotluse saamisest.
7. Olenemata lõikest 6 tagavad liikmesriigid, et asukoht viiakse üle 30 päeva jooksul alates täieliku taotluse esitamisest.
8. Kui asukoha üleviimiseks esitatud teave on puudulik või sisaldab ilmseid vigu, palub pädev asutus Euroopa piiriülele ühingul täiendada või parandada oma taotlust mõistliku aja jooksul, mis ei tohi olla lühem kui 15 päeva alates kuupäevast, mil pädev asutus võtab ühendust artikli 18 lõike 1 punktis d osutatud isikuga, kes on volitatud Euroopa piiriülest ühingut esindama.
9. Liikmesriigid tagavad, et uue päritoluliikmesriigi pädev asutus registreerib Euroopa piiriülese ühingu ja ajakohastab Euroopa piiriülese ühingu tunnistust artikli 21 lõikes 1 loetletud elementide osas.

10. Liikmesriigid tagavad, et pärast registrijärgse asukoha üleviimist teatab päritoluliikmesriigi pädev asutus sellest viivitamata teiste liikmesriikide pädevatele asutustele. Pärast kõnealuse teate saamist kustutab eelmise päritoluliikmesriigi pädev asutus Euroopa piiriülese ühingu registrist.

5. peatükk

Tegevuse lõpetamine

Artikkel 24

Tegevuse vabatahtlik lõpetamine

1. Liikmesriigid tagavad, et Euroopa piiriülese ühingu tegevuse võib lõpetada ainult liikmete otsusega ja ainult järgmistel juhtudel:
  - (a) Euroopa piiriülese ühingu eesmärk on saavutatud;
  - (b) ajavahemik, milleks Euroopa piiriülene ühing asutati, on lõppenud;
  - (c) mis tahes põhjusel vastavalt ühingu põhikirjale.
2. Liikmesriigid tagavad, et Euroopa piiriülese ühingu otsuseid tegev organ võib otsustada Euroopa piiriülese ühingu tegevuse lõpetada ainult erakorralisel koosolekul kahekolmandikulise häälteenamusega, mis esindab vähemalt poolt liikmete koguarvust.

Liikmesriigid tagavad, et kui Euroopa piiriülene ühing likvideeritakse vastavalt artiklile 28, kustutab pädev asutus Euroopa piiriülese ühingu registrist alles siis, kui likvideerimine on lõpule viidud, ning et asjakohast teavet siseturu infosüsteemis ajakohastatakse vastavalt.

Artikkel 25

Tegevuse mittevabatahtlik lõpetamine

1. Erandina artikli 26 lõikest 1 tagavad liikmesriigid, et päritoluliikmesriigi pädev asutus võib Euroopa piiriülese ühingu tegevuse mittevabatahtlikult lõpetada ainult käesolevas artiklis sätestatud asjaoludel ja tingimustel.
2. Liikmesriigid võivad ette näha Euroopa piiriülese ühingu tegevuse mittevabatahtliku lõpetamise ainult ühel järgmistest põhjustest:
  - (a) Euroopa piiriülene ühing ei täida mittetulunduslikku otstarvet;
  - (b) Euroopa piiriülese ühingu tegevusest tuleneb tõsine oht avalikule korrale või avalikule julgeolekule;
  - (c) Euroopa piiriülene ühing või selle täitevorgani liikmed on raskes kuriteos süüdi mõistetud.
3. Kui pädev asutus tunneb muret, et esineb mõni käesoleva artikli lõikes 2 osutatud põhjustest, saadab ta Euroopa piiriülesele ühingule kirjalikult põhjendatud teate ja annab Euroopa piiriülesele ühingule mõistliku tähtaja neile kahtlustele vastamiseks.

4. Liikmesriigid tagavad, et kui pädev asutus on Euroopa piiriülese ühingu poolt käesoleva artikli lõike 3 kohaselt antud vastused nõuetekohaselt läbi vaadanud ja kindlaks teinud, et Euroopa piiriülese ühingu tegevus tuleb lõpetada ühel käesoleva artikli lõikes 2 osutatud põhjustest, võtab ta selle kohta vastu kirjaliku otsuse. Euroopa piiriülese ühingu tegevuse lõpetamise otsuse võib teha üksnes juhul, kui puuduvad vähem piiravad meetmed, millega saaks lahendada pädeva asutuse tõstatatud probleemi.
5. Liikmesriigid tagavad, et käesoleva artikli lõikes 4 osutatud otsus on põhjendatud, seda saab lasta tõhusalt kohtulikult kontrollida ja see ei jõustu sel ajal, kui kohtulik kontroll on pooleli.
6. Liikmesriigid tagavad, et pädev asutus teatab oma otsusest Euroopa piiriülesele ühingule ja kustutab ühingu õigeaegselt registrist alles pärast seda, kui lõikes 4 osutatud otsus on jõustunud ja artiklis 26 sätestatud Euroopa piiriülese ühingu likvideerimine on lõpule viidud. Pädev asutus edastab liikmesriikide pädevatele asutustele asjakohase teabe.

Artikkel 26

Likvideerimine tegevuse lõpetamise korral

1. Liikmesriigid tagavad, et Euroopa piiriülese ühingu tegevuse lõpetamine vastavalt artiklitele 24 ja 25 toob kaasa selle likvideerimise.
2. Liikmesriigid tagavad, et likvideeritud Euroopa piiriülese ühingu varad, mis jäävad alles pärast võimalike võlausaldajate finantshuvide rahuldamisest, kantakse üle mittetulunduslikule üksusele, kes tegeleb tegevuse lõpetanud Euroopa piiriülese ühingu sarnase tegevusega, või et varad antakse üle kohalikule omavalitsusele, kes on kohustatud kasutama neid tegevuse jaoks, mis on sarnane tegevuse lõpetanud Euroopa piiriülese ühingu tegevusega.

6. peatükk

Kohaldamine ja halduskoostöö

Artikkel 27

Pädevad asutused

1. Liikmesriigid nimetavad käesoleva direktiivi kohaldamise eest vastutava pädeva asutuse (edaspidi „pädev asutus“).
2. Liikmesriigid teatavad komisjonile lõike 1 kohaselt määratud pädeva asutuse nime. Komisjon avaldab määratud pädevate asutuste nimekirja.
3. Liikmesriigid teatavad komisjonile muude selliste pädevate asutuste nimed ja ülesanded, mis on asutatud või määratud nende siseriiklikus õiguskorras kõige sarnasema mittetulundusühingu suhtes kehtivate siseriiklike õigusnormide kohaldamise tarbeks ja mis selgitatakse välja artikli 4 lõike 4 kohaselt, kui see on asjakohane.

Artikkel 28

Halduskoostöö

1. Liikmesriikide pädevad asutused teevad käesoleva direktiivi sätete kohaldamisel koostööd ja abistavad üksteist tulemuslikul ja tõhusal viisil.
2. Artiklite 17, 18, artikli 19 lõike 2, artikli 19 lõike 4, artikli 23 lõike 5, artikli 23 lõike 6, artikli 23 lõike 7, artikli 24 lõike 3, artikli 25 lõike 6 ja artikli 27 kohane pädevate asutuste halduskoostöö ja teabevahetus toimub kooskõlas määrusega (EL) nr 1024/2012.
3. Liikmesriigid tagavad, et siseturu infosüsteemis registreeritud teavet ajakohastatakse, ja nad teatavad üksteisele muudatustest varasemas teabes, mis on edastatud kooskõlas määrusega (EL) nr 1024/2012.

Artikkel 29

Aruandlus

Hiljemalt [seitse aastat pärast ülevõtmistähtpäeva] ja seejärel iga viie aasta tagant esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande käesoleva direktiivi ülevõtmise ja kohaldamise kohta. Selleks võib komisjon nõuda, et liikmesriigid jagaksid võimaluse korral digitaalsete vahendite abil koondandmeid nende territooriumil registreeritud Euroopa piiriüleste ühingute kohta.

7. peatükk

Lõppsätted

Artikkel 30

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab komitee. Kõnealune komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 artikli 3 lõike 2 tähenduses.
2. Kui on viidatud käesolevale lõikele, kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.

Artikkel 31

Ülevõtmine

1. Liikmesriigid võtavad vastu ja avaldavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid [kahe aasta jooksul käesoleva direktiivi jõustumise kuupäevast]. Liikmesriigid edastavad kõnealuste normide teksti viivitamata komisjonile.

2. Kui liikmesriigid need normid vastu võtavad, lisavad nad nendesse normidesse või nende ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.
3. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastu võetud põhiliste normide teksti.

Artikkel 32

Jõustumine

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 33

Adressaadid

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel,

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja

FINANTSSELGITUS

1. ETTEPANEKU/ALGATUSE RAAMISTIK

1.1. Ettepaneku/algatuse nimetus

1.2. Asjaomased poliitikavaldkonnad

1.3. Ettepanek/algatus käsitleb

1.4. Eesmärgid

1.4.1. Üldeesmärgid

1.4.2. Erieesmärgid

1.4.3. Oodatavad tulemused ja mõju

1.4.4. Tulemusnäitajad

1.5. Ettepaneku/algatuse põhjendused

1.5.1. Lühi- või pikaajalises perspektiivis täidetavad vajadused, sealhulgas algatuse rakendamise üksikasjalik ajakava

1.5.2. ELi meetme lisaväärtus (see võib tuleneda eri teguritest, nagu kooskõlastamisest saadav kasu, õiguskindlus, suurem tõhusus või vastastikune täiendavus). Käesoleva punkti kohaldamisel tähendab „ELi meetme lisaväärtus“ väärtust, mis tuleneb liidu sekkumisest ja lisandub väärtusele, mille liikmesriigid oleksid muidu üksi loonud.

1.5.3. Samalaadsetest kogemustest saadud õppetunnid

1.5.4. Kooskõla mitmeaastase finantsraamistikuga ja võimalik koostoime muude asjakohaste vahenditega

1.5.5. Erinevate kasutada olevate rahastamisvõimaluste, sealhulgas vahendite ümberpaigutamise võimaluste hinnang

1.6. Ettepaneku/algatuse kestus ja finantsmõju

1.7. Ettenähtud eelarve täitmise viisid

2. HALDUSMEETMED

2.1. Järelevalve ja aruandluse reeglid

2.2. Haldus- ja kontrollisüsteem(id)

2.2.1. Eelarve täitmise viisi(de), rahastuse rakendamise mehhanismi(de), maksete tegemise korra ja kavandatava kontrollistrateegia selgitus

2.2.2. Teave kindlakstehtud riskide ja nende vähendamiseks kasutusele võetud sisekontrollisüsteemi(de) kohta

2.2.3. Kontrollimeetmete hinnanguline kulutõhusus (kontrollikulude suhe hallatavate vahendite väärtusse), selle põhjendus ja oodatav veariski tase (maksete tegemise ja sulgemise ajal).

2.3. Pettuste ja õigusnormide rikkumise ärahoidmise meetmed

3. ETTEPANEKU/ALGATUSE HINNANGULINE FINANTSMÕJU

- 3.1. Mitmeaastase finantsraamistiku rubriigid ja kulude eelarveread, millele mõju avaldub**
- 3.2. Ettepaneku hinnanguline finantsmõju assigneeringutele**
  - 3.2.1. Hinnanguline mõju tegevusassigneeringutele – ülevaade*
  - 3.2.2. Hinnanguline tegevusassigneeringutest rahastatav väljund*
  - 3.2.3. Hinnanguline mõju haldusassigneeringutele – ülevaade*
    - 3.2.3.1. Hinnanguline personalivajadus*
  - 3.2.4. Kooskõla kehtiva mitmeaastase finantsraamistikuga*
  - 3.2.5. Kolmandate isikute rahaline osalus*
- 3.3. Hinnanguline mõju tuludele**

1. ETTEPANEKU/ALGATUSE RAAMISTIK

1.1. Ettepaneku/algatuse nimetus

Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv Euroopa piiriüleste ühingute kohta

1.2. Asjaomased poliitikavaldkonnad

Siseturg ja sotsiaalmajandus

1.3. Ettepanek/algatus käsitleb

x uut meetet

uut meetet, mis tuleneb katseprojektist / ettevalmistavast meetmest⁴⁹

olemasoleva meetme pikendamist

ühe või mitme meetme ümbersuunamist teise või uude meetmesse või ühendamist teise või uue meetmega

1.4. Eesmärgid

1.4.1. Üldeesmärgid

Käesoleva algatuse üldeesmärk on parandada siseturu toimimist, kõrvaldades piiriüleselt tegutsevate mittetulundusühingute teelt haldus- ja regulatiivsed tõkked, et vallandada nende täielik potentsiaal luua ELis majanduslikku ja ühiskondlikku väärtust.

1.4.2. Erieesmärgid

Erieesmärk nr 1

Parandada mittetulundusühingu võimalusi oma juriidilise isiku staatuse tunnustamiseks teistes liikmesriikides, tagades seeläbi siseturul võrdse kohtlemise.

Erieesmärk nr 2

Vähendada rohkem kui ühes liikmesriigis tegutsevate mittetulundusühingute haldusformaalsusi.

1.4.3. Oodatavad tulemused ja mõju

Märkige, milline peaks olema ettepaneku/algatuse oodatav mõju toetusesaajatele/sihtrühmale.

Poliitiline sekkumine ELi tasandil vähendaks olemasolevaid takistusi mittetulundusühingute piiriülesele tegevusele ja liikuvusele ELis. Oodatav mõju:

Liikmesriikide puhul

Muudatused, mis tehakse selleks, et kehtestada riiklikul tasandil uus õiguslik vorm, mis on välja töötatud piiriülestel eesmärkidel, põhjustavad pädevate asutuste jaoks kohanemiskulusid ja nõuete täitmisega seotud kulusid ning halduskoormust, mis varieeruvad vastavalt nende muudatuste ulatusele.

Piiriüleselt tegutsevad mittetulundusühingud peavad praegu registreerima või looma allüksuse liikmesriikides, kuhu nad soovivad laieneda, sõltuvalt oma tegevuse

⁴⁹ Vastavalt finantsmääruse artikli 58 lõike 2 punktile a või b.

ulatusest. Ettepanekuga kaotatakse eeldatavasti see nõue, mis on seotud juriidilise isiku staatuse ja õigusvõime kindlaksmääramise ja tunnustamisega, ning vähendatakse sellest tulenevalt pikemas perspektiivis ametiasutuste koormust. Lühikeses perspektiivis nõuab uue õigusliku vormi kehtestamine pädevatelt asutustelt uue raamistikuga tutvumist ja nõuetekohase registreerimise tagamist.

Võttes arvesse ühekordseid kulusid registreerimismenetluste ja registrite kohandamiseks, sõltuvad kulud vajadusest kohandada olemasolevaid registreid või luua uus (veebipõhine) register. Liikmesriikidel on paindlikkus, kas kohandada olemasolevaid registreid või luua uus, ent samal ajal peavad nad uue õigusliku vormi korral pakkuma veebipõhise registreerimise võimalust. Tuleb märkida, et liikmesriikides, kus ei ole ühingutele loodud spetsiaalset registrit, on olemas (või saab kasutada) muid mehhanisme, et mittetulundusühingud saaksid end registreerida. Seadusandliku ettepaneku toetuseks koostatud mõjuhinnang näitas, et kohanemisega seotud ühekordseid lisakulusid võib eeldada keskmiselt kuni 100 000 eurot liikmesriigi kohta. Seetõttu ei peeta seda eriti koormavaks, sest kui see kohandus on tehtud, eeldatakse, et avaliku sektori asutus saab jätkata oma tavapärast tegevust. Seega ei ole oodata märkimisväärseid täiendavaid iga-aastaseid jooksvaid kulusid.

Nendes liikmesriikides, kus on vaja luua registrid või neid muuta või luua olemasolevas registris uus registreerimisliin, oleks soovitatav edendada digiregistreid. Mõjuhinnangus hinnatakse, et veebipõhise registreerimisvahendi kulud (eeldusel, et register on juba olemas) jäävad teadaolevate juhtumite põhjal vahemikku 42 000 kuni 270 000 eurot. Lühikeses ja keskpikas perspektiivis võib see nõuda pädevatelt asutustelt investeeringuid selliste vahendite hankimiseks ja protsesside kohandamiseks, sealhulgas töötajate koolitamiseks. Liikmesriikide digiregistrite kohandamise ja iga-aastase hoolduse kulusid peetakse ebaolulisteks.

Käesoleva ettepanekuga ergutatakse ka meetmeid, millega tagatakse riiklike registrite koostalitlusvõime olemasolevate ELi tasandi vahenditega, nagu ühtne digivärv, et võimaldada automatiseeritud andmetele juurdepääsu ja andmete vahetamist, ja/või kokkulepitud miinimumstandardite kasutamist, et tagada andmete võrreldavus, ning siseturu infosüsteemi kasutamist, et edendada pädevate asutuste vahelist halduskoostööd.

Lisaks peaksid liikmesriigid võtma meetmeid teadlikkuse suurendamiseks, et uut õiguslikku vormi riiklikul tasandil tutvustada.

Euroopa Komisjoni jaoks

Euroopa Komisjoni kulud teabe kogumiseks ja ühtsesse digiväravasse / portaali „Your Europe“ lisamiseks on hinnanguliselt 300 000 eurot ühekordse kuluna (ühtse turu programm), et katta lisakulud, mida on vaja mittetulundusühingute teabe lisamiseks, ja aastane hoolduskulu 100 000 eurot.

Samuti peab Euroopa Komisjon eelarvestama vajalikud kulud siseturu infosüsteemi kohandamiseks, et võimaldada liikmesriikide pädevate asutuste vahelist halduskoostööd, mis on ette nähtud käesoleva ettepanekuga. See on hinnanguliselt 125 000 eurot aastas (ühtse turu programm).

Mittetulundusühingute/VKEde jaoks:

Algatus ei kehtesta uusi halduskohustusi mittetulundusühingutele, sealhulgas VKEks kvalifitseeruvatele mittetulundusühingutele (pidades silmas, et majandustegevusega

tegelevad ühingud võivad kuuluda [mikro-, väike- ja keskmise suurusega ettevõtjate määratluse](#) alla).

Eesmärk on kõrvaldada takistused mittetulundusühingute piiriülese tegevuse teelt. Kuna väikestel mittetulundusühingutel on tavaliselt vähem ressursse ja võimet olemasolevaid takistusi ületada, on turule sisenemise ja tegutsemisega seotud kohandustel eeldatavasti positiivne mõju VKE-suuruste mittetulundusühingute konkurentsipositsioonile.

Eeldatakse, et see vähendab nii stardikulud kui ka piiriüleselt tegutsevate mittetulundusühingute jooksvaid kulusid:

- uue piiriülese tegevuse ülemäärased stardikulud vähenevad hinnanguliselt 2 150 EUR võrra iga käivitamise kohta. Hinnatud 15 aasta jooksul võib see ülemääraste kulude vähenemine ulatuda kuni 378 miljoni euroni;
- piiriülese tegevusega seotud ülemäärased tegevuskulud (korduvkulud, nt halduskulud ja nõuete täitmisega seotud kulud) vähenevad hinnanguliselt 770 miljonit eurot aastas. Hinnatud 15 aasta jooksul võib kulude kokkuvõtte potentsiaalselt ulatuda kuni 8,5 miljardi euroni.

Mõjuhinnangus selgitatakse, et eelkõige mitmes liikmesriigis tegutsevate mittetulundusühingute tegevuskulud on võimalik vähendada ettepaneku ühtlustamismõju ning regulatiivsete ja haldusmenetluste lihtsustamise tõttu, mille tulemuseks on väiksem vajadus teabe kogumise, korrapärase välise nõustamise ja nõuetele vastavusega tegelevate asutusesiseste töötajate järele.

1.4.4. Tulemusnäitajad

Märkige, milliste näitajate abil jälgitakse edusamme ja saavutusi.

Näitaja nr 1 (erieesmärk nr 1)

Näitajad on järgmised:

- Nõuetele vastavuse tase liikmesriikides (st ülevõtmise tempo, rikkumismenetlused)
- Mittetulundusühingute ülemääraste kulude vähenemine tänu õigus- ja haldusformaalsuste vähendamisele tegevuse alustamisel ning väiksematele jooksvatele kuludele
- Registreeritud piiriüleste ühingute / Euroopa piiriüleste ühingute arv, suurus ja geograafiline levik ELis

Näitajaid mõõdetakse lähtetaseme alusel (nt kulud enne rakendamise algust, peamiselt andmete põhjal, mis pärinevad hindamisest / dokumentide analüüsist / konsultatsioonidest sidusrühmade ja riiklike ametiasutustega, liikmesriikide veebipõhistest registritest (koos koondteabega ELi tasandil, kus andmed on kättesaadavad), uuringute kaudu kogutud teabest). Eesmärki hinnatakse Euroopa piiriüleste ühingute kulude muutumise ja registreeritud piiriüleste ühingute arvu muutumise kaudu. Täpsem eesmärk on keeruline, sest tulemused sõltuvad ka mitmest muust tegurist, mis ei ole ettepanekuga seotud (nt selle kasutuselevõtu ettearvamatus, seosed riikide traditsioonidega, majanduslikud ja ühiskondlikud probleemid).

Näitaja nr 2 (erieesmärk nr 2)

Näitaja on järgmine:

- Siseturul piiriülevalt tegutsevate mittetulundusühingute tajutav rahulolu Euroopa piiriülese ühingu uue õigusliku vormiga

Näitajat mõõdetakse võrdluses lähtetasemega (nt registreerimiste arv rakendamise alguses). Eesmärki hinnatakse arvu suurenemise põhjal.

Näitajaid jälgitakse iga seitsme aasta järel, alustades mitte varem kui ajast, mil meetmed on täielikult üle võetud ja liikmesriikides toimivad, et neid saaks kasutada direktiivi hindamise aruandes, mis tuleks koostada seitse aastat pärast kavandatava direktiivi ülevõtmise tähtaega ja seejärel iga viie aasta järel.

1.5. Ettepaneku/algatuse põhjendused

1.5.1. Lühiki- või pikaajalises perspektiivis täidetavad vajadused, sealhulgas algatuse rakendamise üksikasjalik ajakava

Käesoleva ettepaneku rakendamisel kasutatakse etapiviisilist lähenemisviisi. Käesoleva direktiivi jõustumisel alustatakse tööd selle rakendamiseks vajalike IT-vahendite, nimelt siseturu infosüsteemi ja ühtse digivärava kohandamiseks, et liikmesriikide pädevad asutused saaksid juba enne ülevõtmisperioodi lõppu ja sellega ühendatud, teha vajalik teave üldsusele kättesaadavaks. Samal ajal ja selleks, et hõlbustada direktiivi rakendamist, jõustab komisjon rakendusaktiga Euroopa piiriülese ühingu tunnistuse vormiga seotud töö.

Rakendamise esialgne ajakava on järgmine:

- 2024: direktiivi jõustumine,
- 2025: IMI ja ühtse digivärava kohandamine
- 2025–2026: Euroopa piiriülese ühingu tunnistust käsitlev rakendusakt
- 2026: ülevõtmine ja kohaldamine liikmesriikides
- 7 aastat pärast ülevõtmise tähtaega ja seejärel iga viie aasta järel: komisjoni aruanne Euroopa Parlamendile ja nõukogule direktiivi rakendamise kohta

1.5.2. ELi meetme lisaväärtus (see võib tuleneda eri teguritest, nagu kooskõlastamisest saadav kasu, õiguskindlus, suurem tõhusus või vastastikune täiendavus). Käesoleva punkti kohaldamisel tähendab „ELi meetme lisaväärtus“ väärtust, mis tuleneb liidu sekkumisest ja lisandub väärtusele, mille liikmesriigid oleksid muidu üksi loonud.

ELi tasandi meetme põhjused (*ex ante*)

Ettepanekus keskendutakse siseturul piiriülevalt tegutsevatele mittetulundusühingutele.

Praegune regulatiivne mitmekesisus ja/või piirangud liikmesriikide vahel näitavad, et probleemiga ei tegeleta riigi tasandil nõuetekohaselt, ning kuna liikmesriikide vahel puuduvad vastastikuse tunnustamise mehhanismid, nõuab piiriülesus üleeuroopalist lahendust, mis võimaldaks kõrvaldada ühtsel turul mittetulundusühingute piiriülese tegevuse ja piiriülese liikuvuse ees seisvad tõkked. Lisaks keskendutakse liikmesriikide üksikmeetmetes või tegevusetuses enamasti nende konkreetsele riiklikule kontekstile ega püüta tavaliselt hõlbustada piiriülest koostööd.

Mittetulundusühingute piiriülese tegevuse ühtset õigusraamistikku saab seega paremini saavutada ELi tasandil. Liikmesriigid ei suudaks neid probleeme üksinda küllaldaselt määral leevendada.

1.5.3. *Samalaadsetest kogemustest saadud õppetunnid*

Käesoleva ettepaneku tõendusbaas põhineb uuringutel (nt välisuuringud) ja konsultatsioonidel ning seda toetas spetsiaalne välisuuring.

Ettepanekus võetakse arvesse ka õppetunde, mis on saadud Euroopa Parlamendi 17. veebruari 2022. aasta resolutsioonist soovitud komisjonile Euroopa piiriüleste mittetulundusühingute ja mittetulunduslike organisatsioonide põhikirja kohta (2020/2026(INL)) ning komisjoni 1992. aasta ettepanekust, millega luuakse ühingute jaoks Euroopa õiguslik vorm – Euroopa mittetulundusühing. See ettepanek võeti siiski lõpuks tagasi liikmesriikide kriitika tõttu (nt subsidiaarsus ja õigusliku aluse sobimatus võrreldes selle kohaldamisala ja eesmärkidega ning kuna nende arvates ei vastanud see tõendatud vajadusele, selle sätted ei kajastanud siseriiklike õigusaktide mitmekesisust ja tekitasid ühingute liigset halduskoormust).

1.5.4. *Kooskõla mitmeaastase finantsraamistikuga ja võimalik koostoime muude asjakohaste vahenditega*

Ettepanek aitab saavutada Euroopa rohelise kokkuleppe ja Euroopa digikümneni 2030 poliitilisi eesmärgi. Täpsemalt käsitletakse selles komisjoni poliitilist prioriteeti „Inimeste hüvanguks toimiv majandus“, mis aitab saavutada eesmärgi „Majandus, mis suudab täielikult vastata ELi kodanike vajadustele, tagades seeläbi sotsiaalse õigluse ja heaolu“. Selles mõttes on direktiiv seotud 2021. aasta detsembri sotsiaalmajanduse tegevuskava muude meetmetega ja moodustab koos nendega sotsiaalmajanduse paketi. Need meetmed on nõukogu soovitud ettepanek sotsiaalmajanduse raamtingimuste väljatöötamise kohta liikmesriikides ning kaks komisjoni talituste töödokumenti: „Sotsiaalmajanduse üksuste asjakohased maksustamisraamistikud“ ning „Heategevusorganisatsioonide ja nende rahastajate mittediskrimineeriv maksustamine: liidu kohtupraktikast tulenevad põhimõtted“.

1.5.5. *Erinevate kasutada olevate rahastamisvõimaluste, sealhulgas vahendite ümberpaigutamise võimaluste hinnang*

Kulusid, mis on vajalikud selleks, et kohendada ühtse digivärra kohaldamisala mittetulundusühingutele, ja siseturu infosüsteemi kasutamist liikmesriikide pädevate asutuste vahelise halduskoostöö võimaldamiseks, nagu on ette nähtud käesolevas ettepanekus, rahastatakse ühtse turu programmist.

1.6. Ettepaneku/algatuse kestus ja finantsmõju

“ Piiratud kestusega

- “ hõlmab ajavahemikku [PP/KK]AAAA–[PP/KK]AAAA
- “ kulukohustuste assigneeringutele avaldub ajavahemikul AAAA–AAAA ja maksete assigneeringutele ajavahemikul AAAA–AAAA.

x Piiramatu kestusega

- Rakendamise käivitumisperiood hõlmab ajavahemikku [PP/KK]AAAA – [PP/KK]AAAA,
- millele järgneb täieulatuslik rakendamine.

1.7. Ettenähtud eelarve täitmise viisid⁵⁰

x Eelarve otsene täitmine komisjoni poolt

- x tema talituste kaudu, sealhulgas kasutades liidu delegatsioonides töötavat komisjoni personali;
- “ rakendusametite kaudu

“ Jagatud eelarve täitmine koostöös liikmesriikidega

“ Kaudne eelarve täitmine, mille puhul eelarve täitmise ülesanded on delegeeritud:

- “ kolmandatele riikidele või nende määratud asutustele;
- “ rahvusvahelistele organisatsioonidele ja nende allasutustele (nimetage);
- “ Euroopa Investeerimispankale ja Euroopa Investeerimisfondile;
- “ finantsmääruse artiklites 70 ja 71 osutatud asutustele;
- “ avalik-õiguslikele asutustele;
- “ avalikke teenuseid osutavatele eraõiguslikele asutustele, sel määral, mil neile antakse piisavad finantstagatised;
- “ liikmesriigi eraõigusega reguleeritud asutustele, kellele on delegeeritud avaliku ja erasektori partnerluse rakendamine ja kellele antakse piisavad finantstagatised;
- “ asutustele või isikutele, kellele on delegeeritud Euroopa Liidu lepingu V jaotise kohaste ühise välis- ja julgeolekupoliitika erimeetmete rakendamine ja kes on kindlaks määratud asjaomases alusaktis.
- *Kui märgitud on mitu eelarve täitmise viisi, esitage üksikasjad rubriigis „Märkused“.*

Märkused

Ettepanekus kasutatakse IT-vahendeid, mida juba rahastatakse ühtse turu programmist ja mida haldab komisjon, nimelt siseturu infosüsteemi liikmesriikide pädevate asutuste vaheliseks halduskoostööks ja ühtset digivärvavat.

⁵⁰ Eelarve täitmise viise koos viidetega finantsmäärusele on selgitatud BUDGpedia veebisaidil <https://myintracomm.ec.europa.eu/corp/budget/financial-rules/budget-implementation/Pages/implementation-methods.aspx>

2. HALDUSMEETMED

2.1. Järelevalve ja aruandluse reeglid

Märkige sagedus ja tingimused.

Komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande käesoleva direktiivi rakendamise kohta seitse aastat pärast direktiivi ülevõtmise tähtaega ja seejärel iga viie aasta järel.

2.2. Haldus- ja kontrollisüsteem(id)

2.2.1. *Eelarve täitmise viisi(de), rahastuse rakendamise mehhanismi(de), maksete tegemise korra ja kavandatava kontrollistrateegia selgitus*

Liikmesriikide pädevate asutuste vahelises halduskoostöös, mis on ette nähtud ettepanekus, kasutatakse komisjoni (siseturu, tööstuse, ettevõtluse ja VKEde peadirektoraat) hallatavaid siseturu infosüsteeme ja ühtset digiväravat. Sel eesmärgil laiendatakse kavandatava direktiiviga siseturu infosüsteemi ja ühtse digivärava kohaldamisala. See nõuab ressursside kasutuselevõtmist, et kohandada siseturu infosüsteemi vastavalt kavandatava direktiivi vajadustele, samas kui ühtse digivärava kohandamiseks ei peeta täiendavaid ressursse vajalikuks.

Käesolev ettepanek ei muuda süsteemi puhul kehtivat eelarve täitmise viisi, rahastuse rakendamise mehhanismi, maksete tegemise korda ega kontrollistrateegiat, mida komisjon juba kasutab.

2.2.2. *Teave kindlakstehtud riskide ja nende vähendamiseks kasutusele võetud sisekontrollisüsteemi(de) kohta*

Peamine kindlakstehtud risk on seotud aja ja ülekuludega, mis on tingitud siseturu infosüsteemi kohandamisel ette tulnud ootamatutest IT-rakendusprobleemidest. Seda riski leevendab asjaolu, et siseturu infosüsteem on juba kasutusel ja et asjaomasel komisjoni talitusel on varasem kogemus süsteemi kohandamisel uute tegevusvajadustega.

2.2.3. *Kontrollimeetmete hinnanguline kulutõhusus (kontrollikulude suhe hallatavate vahendite väärtusse), selle põhjendus ja oodatav veariski tase (maksete tegemise ja sulgemise ajal).*

Käesolev ettepanek ei mõjuta komisjoni olemasolevate kontrollimeetmete kulutõhusust.

2.3. Pettuste ja õigusnormide rikkumise ärahoidmise meetmed

Nimetage rakendatavad või kavandatud ennetus- ja kaitsemeetmed, nt pettustevastase võitluse strateegias esitatud meetmed.

Käesolev finantsrelgitus käsitleb personalikuluseid ja hankeid ning seda liiki kulude suhtes kohaldatakse tavalisi reegleid.

3. ETTEPANEKU/ALGATUSE HINNANGULINE FINANTSMÕJU

3.1. Mitmeaastase finantsraamistiku rubriigid ja kulude eelarveread, millele mõju avaldub

- Olemasolevad eelarveread

Järjestage mitmeaastase finantsraamistiku rubriigiti ja iga rubriigi sees eelarveridade kaupa

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	Eelarverida	Kulu liik	Rahaline osalus			
	Ühtse turu programm	Liigendatud/liigendamata ⁵¹	EFTA riigid ⁵²	kandidaatriigid ja potentsiaalsed kandidaadid ⁵³	muud kolmandad riigid	muu sihtotstarbeline tulu
1	[03.02.01.02 – Siseturu haldamise vahendid]	Liigendatud/liigendamata	Jah	Jah	EI	EI

▪

⁵¹ Liigendatud = Liigendatud assigneeringud / liigendamata = liigendamata assigneeringud.

⁵² EFTA: Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsioon.

⁵³ Kandidaatriigid ja vajaduse korral Lääne-Balkani potentsiaalsed kandidaadid.

3.2. Ettepaneku hinnanguline finantsmõju assigneeringutele

3.2.1. Hinnanguline mõju tegevusassigneeringutele – ülevaade

- “ Ettepanek/algatus ei nõua tegevusassigneeringute kasutamist
- “ Ettepanek/algatus nõuab tegevusassigneeringute kasutamist, mis toimub järgmiselt:

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	Nr	1. Ühtne turg, innovatsioon ja digitaalvaldkond
---	----	---

DG: GROW			2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	KOKKU
x Tegevusassigneeringud										
Eelarverida: 03.020102 – „Siseturu haldamise vahendid“	Kulukohustused	(1a)	0,425	0,225	0,100	0,100	0,00	0,00		0,850
	Maksed	(2a)	0,425	0,225	0,100	0,100	0,00	0,00		0,850
Eriprogrammide vahenditest rahastatavad haldusassigneeringud ⁵⁴										
		(3)								
Assigneeringud KOKKU DG GROW	Kulukohustused	= 1a + 1b + 3	0,425	0,225	0,100	0,100	0,00	0,00		0,850
	Maksed	= 2a + 2b +3	0,425	0,225	0,100	0,100	0,00	0,00		0,850

⁵⁴

Tehniline ja/või haldusabi ning ELi programmide ja/või meetmete rakendamist toetavad kulud (endised BA read), kaudne teadustegevus, otsene teadustegevus.

x Tegevusassigneeringud KOKKU	Kulukohustused	(4)	0,425	0,225	0,100	0,100	0,00	0,00		0,850
	Maksed	(5)	0,425	0,225	0,100	0,100	0,00	0,00		0,850
☐ Eriprogrammide vahenditest haldusassigneeringud KOKKU	rahastatavad	(6)								
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGI 1 assigneeringud KOKKU	Kulukohustused	= 4 + 6	0,425	0,225	0,100	0,100	0,00	0,00		0,850
	Maksed	= 5 + 6	0,425	0,225	0,100	0,100	0,00	0,00		0,850

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	7	„Halduskulud“
---	----------	---------------

Selle punkti täitmisel tuleks kasutada haldusalaste eelarveandmete tabelit, mis on esitatud [õigusaktile lisatava finantsselgituse lisas](#) (Euroopa Liidu üldeelarve komisjoni jao täitmise sise-eeskirju käsitleva komisjoni otsuse 5. lisa), ja laadida see üles DECIDE'i talitustevaheliseks konsulteerimiseks.

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

		2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	KOKKU
DG GROW									
X Personalikulud		0,217	0,217	0,155	0,155	0,00	0,00	0,00	0,744
X Muud halduskulud		0	0,054	0,054	0,054	0,00	0,00	0,00	0,162
DG GROW KOKKU	Assigneeringud	0,217	0,271	0,209	0,209	0,00	0,00	0,00	0,906

Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGI 7 assigneeringud KOKKU	(Kulukohustuste kogusumma = maksete kogusumma)	0,217	0,271	0,209	0,209	0,00	0,00	0,00	0,906
--	--	-------	-------	-------	-------	------	------	-------------	--------------

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

		2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	KOKKU
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIKIDE 1–7 assigneeringud KOKKU	Kulukohustused	0,642	0,496	0,309	0,309	0,00	0,00	0,00	1,756
	Maksed	0,642	0,496	0,309	0,309	0,00	0,00	0,00	1,756

3.2.2. Hinnanguline tegevussigneeringutest rahastatav väljund

kulukohustuste assigneeringud miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Märkige eesmärgid ja väljundid			2024		2025		2026		2027		2028		2029		2030		KOKKU		
	VÄLJUNDID																		
	õ	Väljundi liik ⁵⁵	Keskmine kulu	Arv	Kulu	Arv	Kulu	Arv	Kulu	Arv	Kulu	Arv	Kulu	Arv	Kulu	Arv	Kulu	Väljundite arv kokku	Kulud kokku
ERIEESMÄRGID nr 1 ja 2																			
IMI mooduli väljatöötamine	IT-süsteem	0,125	1	0,125	1	0,125												1	0,25
Arenduskulud – ühtne digivärv / Teie Euroopa	IT-süsteem	0,150	1	0,300	1	0,100	1	0,100	1	0,100								1	0,6
Erieesmärk nr 1 kokku			2	0,425	2	0,225	1	0,100	1	0,100									0,85
KOKKU																			

⁵⁵ Väljunditena käsitatakse tarnitavaid tooteid ja osutatavaid teenuseid (nt rahastatud üliõpilasvahetuste arv, ehitatud teede arv kilomeetrites jne).

3.2.3. Hinnanguline mõju haldusassigneeringutele – ülevaade

- " Ettepanek/algatus ei nõua haldusassigneeringute kasutamist
- X Ettepanek/algatus nõuab haldusassigneeringute kasutamist, mis toimub järgmiselt:

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	KOKKU
--	------	------	------	------	------	------	------	-------

Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIK 7								
Personalikulud	0,217	0,217	0,155	0,155				0,744
Muud halduskulud	0	0,054	0,054	0,054				0,162
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGI 7 kulud kokku	0,217	0,271	0,209	0,209				0,906

Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGIST 7 ⁵⁶ välja jäävad kulud								
Personalikulud								
Muud halduskulud								
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGIST 7 välja jäävad kulud kokku								

KOKKU	0,217	0,271	0,209	0,209	0,209	0,209		1,324
--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--	--------------

Personali ja muude halduskuludega seotud assigneeringute vajadused kaetakse assigneeringutest, mille asjaomane peadirektoraat on kõnealuse meetme haldamiseks juba andnud, ja/või peadirektoraadi sees ümberpaigutatud assigneeringutest, mida vajaduse korral võidakse täiendada nendest lisaassigneeringutest, mis haldavale peadirektoraadile eraldatakse iga-aastase vahendite eraldamise menetluse käigus, arvestades eelarvepiirangutega.

⁵⁶ Tehniline ja/või haldusabi ning ELi programmide ja/või meetmete rakendamist toetavad kulud (endised BA read), kaudne teadustegevus, otsene teadustegevus.

3.2.3.1. Hinnanguline personalivajadus

- " Ettepanek/algatus ei nõua personali kasutamist
- X Ettepanek/algatus nõuab personali kasutamist, mis toimub järgmiselt:

Hinnanguline väärtus täistööaja ekvivalendina

	Aasta 2024	Aasta 2025	Aasta 2026	Aasta 2027	Aasta 2028	Aasta 2029	Aasta 2030
20 01 02 01 (komisjoni peakorteris ja esindustes)	1,5	1,5	1	1	1	1	1
20 01 02 03 (delegatsioonides)							
01 01 01 01 (kaudne teadustegevus)							
01 01 01 11 (otsene teadustegevus)							
Muud eelarveread (märkige)							
20 02 01 (üldvahenditest rahastatavad lepingulised töötajad, riikide lähetatud eksperdid ja renditööjõud)							
20 02 03 (lepingulised töötajad, kohalikud töötajad, riikide lähetatud eksperdid, renditööjõud ja noored eksperdid delegatsioonides)							
01 01 01 02 (lepingulised töötajad, riikide lähetatud eksperdid ja renditööjõud kaudse teadustegevuse valdkonnas)							
01 01 01 12 (lepingulised töötajad, riikide lähetatud eksperdid ja renditööjõud otsese teadustegevuse valdkonnas)							
Muud eelarveread (märkige)							
KOKKU	1,5	1,5	1	1	1	1	1

XX tähistab asjaomast poliitikavaldkonda või eelarvejaotist.

Personalivajadused kaetakse peadirektoraadi töötajatega, kes on juba määratud meedet haldama, ja/või paigutades töötajaid ümber peadirektoraadi sees. Vajaduse korral võidakse personali täiendada iga-aastase vahendite eraldamise menetluse käigus, arvestades olemasolevate eelarvepiirangutega.

Ülesannete kirjeldus:

Ametnikud ja ajutised töötajad	1,5 FTES komiteemenetluse komitee sekretariaadile ja ettepaneku rakendamise järelevalvele ning IMI töörühmale ja ühtse digivärava / Teie Euroopa töörühmale nii projekti rakendamise ajal kui ka pärast IMI-mooduli kasutuselevõttu.
Koosseisuvälised töötajad	

3.2.4. Kooskõla kehtiva mitmeaastase finantsraamistikuga

Ettepanek/algatus:

- X on täielikult rahastatav mitmeaastase finantsraamistiku asjaomase rubriigi sisese vahendite ümberpaigutamise kaudu.

Komisjon kasutab selle algatuse toetamiseks ühtse turu programmi vahendeid eelarveread 03.020102 „Siseturu haldamise vahendid“.

- „ tingib mitmeaastase finantsraamistiku asjaomase rubriigi mittesihotstarbelise varu ja/või mitmeaastase finantsraamistiku määruces sätestatud erivahendite kasutuselevõtu.

Selgitage, mis on vajalik, märkides asjaomased rubriigid, eelarveread ja summad ning nimetades kasutatavad rahastamisvahendid.

- „ nõuab mitmeaastase finantsraamistiku muutmist.

Selgitage, mis on vajalik, märkides asjaomased rubriigid, eelarveread ja summad.

3.2.5. Kolmandate isikute rahaline osalus

Ettepanek/algatus:

- X ei näe ette kolmandate isikute poolset kaasrahastamist
- näeb ette kolmandate isikute poolse kaasrahastuse, mille hinnanguline summa on järgmine:

assigneeringud miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

	Aasta N ⁵⁷	Aasta N + 1	Aasta N + 2	Aasta N + 3	Lisage vajalik arv aastaid, et näidata finantsmõju kestust (vt punkt 1.6)			Kokku
Nimetage kaasrahastav asutus								
Kaasrahastatavad assigneeringud KOKKU								

⁵⁷

N on aasta, mil alustatakse ettepaneku/algatuse rakendamist. „N“ asemel tuleb märkida esimene eeldatav rakendamise aasta (näiteks 2021). Sama tuleb teha ka järgnevate aastate puhul.

3.3. Hinnanguline mõju tuludele

– X Ettepanekul/algatusel puudub finantsmõju tuludele

– Ettepanekul/algatusel on järgmine finantsmõju:

.. omavahenditele

.. muudele tuludele

palun märkige, kas see on kulude eelarveridasid mõjutav sihtotstarbeline tulu

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Tulude eelarverida	Jooksval eelarveaastal kättesaadavad assigneeringud	Ettepaneku/algatuse mõju ⁵⁸						
		Aasta N	Aasta N + 1	Aasta N + 2	Aasta N + 3	Lisage vajalik arv aastaid, et näidata finantsmõju kestust (vt punkt 1.6)		
Artikkel								

Sihtotstarbeliste tulude puhul märkige, milliseid kulude eelarveridasid ettepanek mõjutab.

Muud märkused (nt tuludele avaldatava mõju arvutamise meetod/valem või muu teave).

⁵⁸ Traditsiooniliste omavahendite (tollimaksud ja suhkrumaksud) korral tuleb märkida netosummad, st brutosumma pärast 20 % sissenõudmiskulude mahaarvamist.